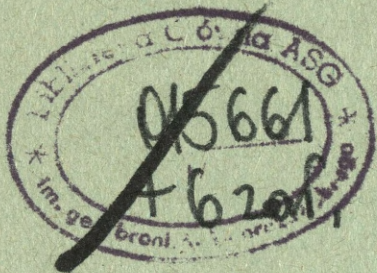

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GENERAŁA BRONI KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO
~~TAJNE~~
Egz. Nr. 500

ZESZYT TAKTYCZNY
4(67)

~~039828~~

WARSZAWA
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
1972
Archiwum Działu Złotych Specjalnych
Nr ewid. 039828

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GENERAŁA BRONI KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO
~~TAJNE~~

Egz. Nr.....500

ZESZYT TAKTYCZNY

4(67)

~~015661~~

WARSZAWA

1972 BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorki Specjalnych

Nr ewid.

039828

Spis treści

Str.

Część pierwsza: Zapewnienie ciągłości łączności podczas przesuwania punktów dowodzenia dywizji w natarciu /Rozwiązanie zadania zamieszczonego w Zeszycie Taktycznym nr 9/63. 1971 r./	7
1. System punktów dowodzenia 4 DZ	7
2. Rozwijanie punktów dowodzenia	8
3. Przesuwanie stanowiska dowodzenia	12
Część druga: Przejście dywizji zmechanizowanej do działań operacyjnych	38
1. Niektóre problemy związane z prowadzeniem działań opóźniających	38
2. Założenie ogólne do tematu: Przejście dywizji zmechanizowanej do działań opóźniających	46
3. Dane uzupełniające dotyczące sytuacji wojsk rakietowych i artylerii	51
4. Sytuacja inżynierska 5 DZ	53
5. Sytuacja tyłowa 5 DZ	56

Załączniki:

Do części pierwszej:

- Nr 1 - Skład stanowiska dowodzenia 4 DZ
- Nr 2 - Skład wysuniętego stanowiska dowodzenia 4 DZ
- Nr 3 - Schemat rozmieszczenia elementów SD 4 DZ w warunkach pełnego rozwinięcia
- Nr 4 - Organizacja wewnętrznej łączności telefonicznej SD 4 DZ
- Nr 5 - Wykaz składu osobowego wydziałowego do ochrony i obrony SD 4 DZ

- Nr 6 - Tabela sygnałów alarmowych
- Nr 7 - Schemat ugrupowania kolumny marszowej SD 4 DZ
- Nr 8 - Skład grupy rekoniesansowej SD 4 DZ
- Nr 9 - Tabela danych do pracy wewnętrznej łączności radiowej i radiotelefonicznej SD 4 DZ
- Nr 10 - Legenda do schematów ugrupowania SD 4 DZ
/numeracja pojazdów/
- Nr 11 - Terminarz wymiany informacji
- Nr 12 - Plan przeurządzenia punktów dowodzenia i węzłów łączności w natarciu 4 DZ

Do części drugiej:

1. Arkusz identyfikacji wojsk nieprzyjaciela
2. Stan ludzi i sprzętu w wojskach własnych
3. Schemat ideowy prowadzenia działań opóźniających przez DZ
4. Fotożenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu o 1.00 20.8.

355.131.3 Dowodzenie na szczeblach taktycznych

ASG

Geleta M., Kitkowski H.: Zapewnienie ciągłości łączności podczas przesuwania punktów dowodzenia. Zeszyt Taktyczny 1972 nr 4, str. 7 - 37 schem. 3

W oparciu o założenie do ćwiczenia zamieszczonego w Zeszycie Taktycznym nr 9/1971 r. i podstawowe dokumenty łączności dywizji przedstawiono organizację systemu punktów dowodzenia, ich rozwijania i przesuwania, a także plan przesunięcia punktów dowodzenia i węzłów łączności w natarciu dywizji oraz system wymiany informacji. Zamieszczono też szereg dokumentów, dotyczących składu stanowiska dowodzenia, rozmieszczenia jego elementów, organizacji łączności wewnątrz SD, ugrupowania kolumny marszowej SD itd., zestawionych w formie tabel i schematów.

St.S.

7/72

355.133.5 Działania opóźniające i osłonowe
355.323.2-6.2

Gruszecki J., Janda W., Kamiński E., Rutkowski L., Rataj A.: Przejście dywizji zmechanizowanej do działań opóźniających Zeszyt Taktyczny 1972 nr 4, str. 38-63 schem. 2

W części teoretycznej ćwiczenia omówiono ważniejsze problemy organizacji i prowadzenia działań opóźniających przez dywizję zmechanizowaną w warunkach zagrożenia bmr. W założeniu do ćwiczenia przyjęto, że dywizja - po wprowadzeniu do walki świeżych sił npla - z trudem utrzymuje zajmowane rubieże obrony. W tej sytuacji dywizja otrzymała zadanie przejścia do działań opóźniających w celu powstrzymania natarcia npla, a następnie jego załamania w oparciu o rubież rz. BRDA.

St.S.

8/72

12/ON ASG/72

5

Płk dr. M. Gołota
Płk dypl. H. Kitkowski

..Cz. 2.. druga..

ZAPEWNIENIE CIĄGŁOŚCI ŁĄCZNOŚCI PODCZAS PRZESU-
WANIA PUNKTÓW DOWODZENIA DYWIZJI W NATARCIU

Rozwiązanie zadania zamieszczonego w Zeszytach Taktycznym
nr 9/63, 1971 r.

1. SYSTEM PUNKTÓW DOWODZENIA 4 DZ

Dla usprawnienia procesu dowodzenia wojskami dywizji
organizuje się następujący system punktów dowodzenia:

- stanowisko dowodzenia /SD/;
- wysunięte stanowisko dowodzenia /WSD/;
- kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia /KSD/.

Głównym punktem dowodzenia przeznaczonym do kiero-
wania podległymi, przydzielonymi i wcielającymi pododdziałami
i oddziałami jest stanowisko dowodzenia.

Wysunięte stanowisko dowodzenia organizuje się w ce-
lu zapewnienia szybkiego i bezpośredniego oddziaływania do-
wódcy dywizji na przebieg działań bojowych na kierunkach ,
na których wymaga tego sytuacja bojowa, przejęcia dowodze-
nia wojskami dywizji w wypadku zniszczenia stanowiska dowo-
dzenia oraz sprawnego przesunięcia go w nowy rejon.

Na WSD przebywa stale grupa oficerów wydzielona ze
sztabu dywizji i rodzajów wojsk, z zastępcą dowódcy dywizji
ds. liniowych na czele.

Kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia przezna-
czone jest dla dowodzenia tyłami dywizji.

Skład poszczególnych punktów dowodzenia przedsta-
wiono w załącznikach nr 1 i 2.

II. ROZWIJANIE PUNKTÓW DOWODZENIA

1. W warunkach pełnego rozwijania stanowiska dowodzenia wydziały sztabu dywizji, szefostwa rodzajów wojsk i służb rozmieszczają się tak, jak przedstawiono to w załączniku nr 3.

Bez zezwolenia szefa sztabu zabrania się dokonywania wszelkich zmian w ustalonym porządku rozmieszczania SD.

Poszczególne pojazdy ustawia się wzdłuż osi rozwijania stanowiska dowodzenia /drogi, przesieki/ w odległości 30-50 m między nimi tak, aby maski samochodów zwrócone były w kierunku wyjazdu.

Łączność wewnętrzną na stanowisku dowodzenia rozwija się w ustalonej kolejności i według schematu zatwierdzonego przez szefa sztabu - patrz załącznik nr 4.

Pod rozwinięciem stanowiska dowodzenia zabrania się ruchu pojazdów wzdłuż osi jego rozmieszczenia. Wszelkie pojazdy skierowuje się do parku samochodowego. Ruch pieszy w rejonie stanowiska dowodzenia może się odbywać tylko akrajem drogi /przesieki/.

Na terenie stanowiska dowodzenia obowiązują przepustki sporządzone według wzoru ustalonego przez szefa dywizji.

Do pełnienia służby dyżurnego operacyjnego wyznacza się oficera z wydziału operacyjnego sztabu dywizji; w czasie służby przebywa on w autobusie sztabowym wydziału operacyjnego. Służba trwa całą dobę. Do obowiązków dyżurnego operacyjnego należy:

- znajomość aktualnego położenia i działania wojsk własnych i nieprzyjaciela;

- znajomość rozmieszczenia punktów dowodzenia przełożonego, podległych oddziałów i pododdziałów oraz sąsiadów;
- znajomość zasadniczych zamierzeń dowództwa i sztabu dywizji oraz podległych oddziałów;
- przyjmowanie wszelkich informacji dotyczących dowodzenia i współdziałania; uzyskane informacje przekazuje on przełożonym lub osobom zainteresowanym;
- znajomość możliwości systemu łączności w zakresie uzyskiwania i przekazywania informacji.

Do pełnienia służby oficera dyżurnego stanowiska dowodzenia wyznacza się oficerów z poszczególnych wydziałów sztabu oraz rodzajów wojsk i służb, z wyjątkiem oficerów wydziału operacyjnego. Oficer dyżurny stanowiska dowodzenia otrzymuje do pomocy dwóch łączników i trębacza. O objęciu i zdanu służby melduje szefowi sztabu lub starszemu pomocnikowi szefa wydziału operacyjnego /odpowiedzialnemu za ochronę i obronę stanowiska dowodzenia/.

Do podstawowych obowiązków oficera dyżurnego stanowiska dowodzenia należy:

- znajomość miejsca pobytu dowódcy dywizji i jego zastępów;
- kierowanie tokiem służb i warty na SD oraz dokonywanie odprawy wart i służb;
- znajomość systemu ochrony i obrony SD;
- nadzorowanie przestrzegania porządku i bezpieczeństwa na stanowisku dowodzenia;
- sprawdzanie należytego maskowania pojazdów mechanicznych i miejsc pracy oficerów SD;
- w razie potrzeby wysyłanie dodatkowych patroli ochrony. Pełnienie służby patrolowej; uzgadnia się z dowódcą pododdziału WSW.

Ochronę i obronę stanowiska dowodzenia organizuje wydział operacyjny wykorzystując do tego celu siły i środki kompanii ochrony i regulacji ruchu - patrz schemat nr 3 i rozliczenie zamieszczone w załączniku nr 5. Szczegółowe rozmieszczenie i zadania poszczególnych elementów ochrony ustala się każdorazowo w rejonie rozmieszczenia stanowiska dowodzenia, odpowiednio do warunków terenowych. Odpowiedzialny za ochronę i obronę stanowiska dowodzenia jest starszy pomocnik szefa wydziału operacyjnego.

Ochronę przeciwpożarową stanowiska dowodzenia organizuje się zgodnie z instrukcją przeciwpożarową.

Dla uprzedzenia składu osobowego stanowiska dowodzenia o grożącym niebezpieczeństwie ustala się odpowiednie sygnały alarmowe - patrz załącznik nr 6.

Zapasowy rejon stanowiska dowodzenia zajmuje się na rozkaz szefa sztabu lub na umówiony sygnał:

- głosem za pomocą mikrofonu - "WYJAZD";
- syreną /sygnał ciągły trwający 3 minuty/.

Wyjazd następuje natychmiast po otrzymaniu rozkazu /sygnału/ o zajęciu zapasowego rejonu SD, a przemarsz poszczególnych wydziałów sztabu i komórek rodzajów wojsk do wskazanych rejonów odbywa się drogami ustalonymi uprzednio przez starszego pomocnika szefa wydziału operacyjnego dywizji.

Wozy dowodzenia i pojedyncze radiostacje wyjeżdżają razem z ich użytkownikami, natomiast załogi poszczególnych aparatowni i urządzeń węzła łączności wyjeżdżają indywidualnie.

Pododdziały zabezpieczenia przechodzą do rejonu zapasowego w kolumnach kompanijnych.

2. Dla rozwinięcia stanowiska dowodzenia w warunkach dłuższego przystanku wybiera się także miejsca, które umożliwiają skryte rozmieszczenie poszczególnych środków łączności oraz pojazdów grupy dowodzenia dowódcy dywizji i sztabu.

Pojazdy grupy dowodzenia dowódcy dywizji zatrzymują się po prawej stronie drogi /oś rozwinięcia SD/ w zwiększonych odległościach /50-100 m/, natomiast pojazdy sztabu podjeżdżają na wysokość grupy dowódcy i zatrzymują się po lewej stronie drogi. Radiostacje KF średniej mocy i wozy dowodzenia mogą oddalić się od kolumny na odległość kilkadziesiątu metrów w celu rozwinięcia odpowiednich typów anten. Na końcu kolumny grupy dowodzenia dowódcy dywizji /po prawej stronie drogi/ przesuwają się niezbędne urządzenia i środki węzła łączności, które rozwija się następnie w dogodnych miejscach.

Jeśli do rejonu zapasowego SD wysłany zostanie zaważszy pierwszy rzut węzła łączności, to wówczas węzeł łączności /lub tylko niezbędne jego elementy/ rozwija się po lewej lub po prawej stronie drogi /zależnie od istniejących warunków/, na wysokości środkowej części kolumny sztabu /patrz, schemat, załącznik nr 7/.

Ochronę i obronę kolumny w czasie postoju organizuje dowódca kolumny w sposób przedstawiony na schemacie - patrz załącznik nr 7.

3. Dla zorganizowania pracy SD podczas krótkich przystanków kolumna zatrzymuje się na poboczu drogi, w miejscu zapewniającym dobre warunki maskowania. Poszczególne pojazdy zatrzymują się w kolejności ustalonej na czas marszu kolumny w odległości 20-25 m od siebie. Łączność

między dowódcą /szefem sztabu/ dywizji i pozostałymi oficerami sztabu oraz szefami rodzajów wojsk utrzymuje się w sieci radiowej kolumny. Radiostacje KF średniej mocy rozwijają /w razie potrzeby/ podwyższone anteny nie opuszczając kolumny. Ochronę kolumny organizuje się tak, jak podczas marszu.

III. PRZESUWANIE STANOWISKA DOWODZENIA

Przesunięcie stanowiska dowodzenia następuje na zarządzenie dowódcy dywizji lub szefa sztabu.

W celu szybszego i sprawniejszego opuszczenia rejonu stanowiska dowodzenia, ustala się trzy stany gotowości SD do wyjazdu w nowy rejon, a mianowicie: gotowość nr 1, nr 2 i nr 3.

Po ogłoszeniu gotowości nr 1 /przekazanej za pomocą telefonicznej sieci łączności wewnętrznej stanowiska dowodzenia/ należy:

- zając siatki maskownicze z poszczególnych pojazdów i przygotować je do wyjazdu;
- zwinąć część telefonicznej sieci łączności wewnętrznej stanowiska dowodzenia.

Po ogłoszeniu gotowości nr 2 /dwukrotny sygnał trąbką "BACZNOŚĆ"/ należy:

- zwinąć pozostałą część telefonicznej sieci łączności wewnętrznej stanowiska dowodzenia;
- zwinąć anteny masztowe radiostacji KF średniej mocy i przygotować je do pracy w ruchu;
- zwinąć anteny kierunkowe stacji radioliniowych.

Po ogłoszeniu gotowości nr 3 /sygnał trąbką "ZBIÓRKA"/ poszczególne pojazdy opuszczają dotychczasowe miej-

sce postępu i dotychczas do formowanej z nich kolumny. Czoło kolumny zatrzymuje się na punkcie przejścia oddalonym ok. 1,5-2 km od stanowiska dowodzenia. Wymarsz kolumny następuje na rozkaz szefa sztabu.

Przemarsz SD do nowego rejonu odbywa się w jednej kolumnie składającej się z następujących członów /grup/

- grupy rekonesansowej
- grupy dowodzenia dowódcy dywizji
- sztabu
- grupy zabezpieczenia.

Ugrupowanie kolumny SD na czas przemarszu podano w załączniku nr 7.

Na dowódców poszczególnych członów kolumny SD wyznacza się:

- grupy rekonesansowej - pomocnika szefa wydziału operacyjnego
- grupy dowodzenia dowódcy dywizji - szefa wydziału operacyjnego
- grupy sztabu - starszego pomocnika szefa wydziału operacyjnego
- grupy zabezpieczenia - szefa sztabu batalionu łączności.

Do obowiązków dowódców poszczególnych członów kolumny SD należy:

- przekazywanie na czas oficerom i szeregowym niezbędnych danych dotyczących organizacji i zabezpieczenia marszu;
- wyznaczenie załęczcy, który powinien przesuwać się w ogonie kolumny i informować na bieżąco dowódcę o przebiegu marszu;
- sprawdzenie znajomości przepisów ruchu i dyscypliny marszu oraz sygnałów dowodzenia zarówno przez oficerów, jak i szeregowców danego członu kolumny;

- wyznaczenie dysponentów wozów i przeprowadzenie z nimi instruktażu;
- wyznaczenie na każdym pojeździe obserwatora - sygnalisty;
- sprawdzenie gotowości kolumn do marszu i zameldowanie o tym szefowi sztabu;
- przestrzeganie dyscypliny i porządku marszu kolumny;
- organizowanie ochrony i obrony kolumny na postoju lub podczas wymuszonego zatrzymania się na skutek oddziaływania nieprzyjaciela;

Skład grupy rekonesansowej - patrz załącznik nr 8.

Do zadań grupy rekonesansowej należy:

a/ W czasie przejazdu do nowego rejonu stanowiska dowodzenia:

- ustalenie przydatności drogi dla przesunięcia SD, a w tym: stopnia skażenia drogi, stopnia zaminowania i dokonanych zniszczeń na drodze marszu, możliwego oddziaływania nieprzyjaciela na kolumnę podczas marszu;

b/ w nowym rejonie rozmieszczenia SD:

- ustalenie warunków rozmieszczenia stanowiska dowodzenia w wyznaczonym rejonie;
- sprawdzenia, czy rejon wyznaczony na rozwinięcie stanowiska dowodzenia nie jest skażony lub zaminowany;
- ustalenie dróg wyjazdu i wjazdu;
- ustalenie warunków maskowania, inżynierskiej rozbudowy stanowiska dowodzenia oraz jego ochrony i obrony;
- ustalenie miejsc rozmieszczenia poszczególnych elementów stanowiska dowodzenia /dc pojedynczych pojazdów włącznie/ oraz odpowiednie oznakowanie wybranych miejsc;
- rozwinięcie zaplanowanego systemu łączności z nowego rejonu stanowiska dowodzenia wykorzystując do tego

celu znajdujące się w składzie grupy rekonwalescencyjnej siły i środki łączności;

- wybór i urządzenie lądowiska dla śmigłowców;
- zorganizowanie regulacji ruchu w newralgicznych punktach na trasie przemarszu i w rejonie stanowiska dowodzenia oraz jego ochrony;
- zameidowanie o gotowości przyjęcia stanowiska dowodzenia w nowym rejonie;
- doprowadzenie poszczególnych elementów stanowiska dowodzenia /po jego przybyciu/ do wyznaczonych im rejonów;
- rozpoznanie zapasowego rejonu stanowiska dowodzenia.

W czasie przejazdu stanowiska dowodzenia do nowego rejonu środki radiowe /KF i UKF/ oraz środki radiotelefoniczne pracują w ruchu utrzymując łączność w swoich sieciach radiowych.

Do każdej radiostacji KF średniej mocy /zależnie od jej przeznaczenia/ powinien być przydzielony oficer sztabu dywizji w celu zbierania i przekazywania otrzymywanych informacji. Ważne informacje należy przekazywać natychmiast dowódcy /szefowi sztabu/ dywizji lub swemu bezpośredniemu przełożonemu, wykorzystując w tym celu sieć radiową kolumny.

Grupa dowódcy dywizji przesuwa się razem ze sztabem. W określonych przypadkach grupa ta może samodzielnie udać się do nowego rejonu stanowiska dowodzenia lub WSD, tworząc na ten czas oddzielną kolumnę. Wraz z grupą dowódcy podążają do tego rejonu wydzielone siły i środki łączności oraz ochrona.

W określonych przypadkach do przerzutu grupy dowodzenia dowódcy dywizji w nowy rejon stanowiska dowodzenia

lub na wysunięte stanowisko dowodzenia mogą być wykorzystywane śmigłowce.

Dowodzenie kolumną w czasie marszu zapewnia się poprzez:

- środki radiowe i radiotelefoniczne;
- środki poczty polowej;
- obserwatorów-sygnalistów.

Dane do pracy środków radiowych i radiotelefonicznych podano w załączniku nr 9.

Zamykanie techniczne marszu kolumny stanowiska dowodzenia organizuje się:

- za członem kolumny sztabu;
- za członem kolumny grupy dowodzenia.

W skład zamykania technicznego kolumny SD wchodzi:

- kolumny sztabu - warsztat techniczny wydzielony z kompanii ochrony i regulacji ruchu;
- kolumny grupy zabezpieczenia - warsztat techniczny, cysterna, samochód holowniczy z częściami zamiennymi i samochód sanitarny wydzielone z batalionu łączności. Dowódca batalionu łączności organizuje ewakuację samochodów, których remont wymaga więcej niż 30 minut.

W czasie przesuwania SD do nowego rejonu węzeł łączności WSD pośredniczy w wymianie informacji z podległymi oddziałami i pododdziałami. Jednocześnie środki i urządzenia pierwszego rzutu węzła łączności rozwinięte w nowym rejonie SD przejmują pracę w podstawowych relacjach łączności.

Poszczególne przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie ciągłej łączności podczas przesuwania stanowiska dowodzenia realizowane są zgodnie z opracowanym planem /patrz załącznik nr 12/.

Dane uzupełniające

Odległości między pojazdami w czasie marszu i na postoju nie mogą być mniejsze jak: w dzień - 50 m, w nocy - 25 m.

W razie konieczności przekraczania przez kolumnę SD rejonów zagrożonych działaniami grup dywersyjnych, a także w innych przypadkach zagrożenia kolumny, dowódca kolumny powinien tak ją ugrupować, aby stanowiła ona zwartą całość. W razie zatrzymania się kolumny należy przystąpić natychmiast do zorganizowania ochrony i obrony pojazdów, wydzielając ze składu osobowego kolumny posterunki ubezpieczające.

W czasie postoju zabrania się wychodzenia z pojazdów bez zezwolenia dowódcy kolumny. W razie wyrażenia zgody na opuszczenie pojazdu żołnierz może przebywać tylko po jego prawej stronie.

Światła pojazdów powinny być maskowane, a poszczególni kierowcy mogą się oddalić nieznacznie od pojazdów tylko za zgodą swoich dysponentów.

Załączniki do części pierwszej:

1. Skład stanowiska dowodzenia 4 DZ.
2. Skład wysuniętego stanowiska dowodzenia 4 DZ.
3. Schemat rozmieszczenia elementów SD 4 DZ w warunkach pełnego rozwinięcia.
4. Organizacja wewnętrznej łączności telefonicznej SD 4 DZ.
5. Wykaz składu osobowego wydzielonego do ochrony i obrony SD 4 DZ.
6. Tabela sygnałów alarmowych.
7. Schemat ugrupowania kolumny marszowej SD 4 DZ.

8. Skład grupy rekonesansowej SD 4 DZ.
9. Tabela danych do pracy wewnętrznej łączności radiowej i radiotelefonicznej SD 4 DZ.
10. Legenda do schematów ugrupowania SD 4 DZ /numeracja pojazdów/.
11. Terminarz wymiany informacji.
12. Plan przesunięcia punktów dowodzenia i węzłów łączności w natarciu 4 DZ.

Skład stanowiska dowodzenia 4 DZ

Skład osobowy	Środki łączności i środki transportu		U w a g i:
	Stan osobowy	Wyszczególnienie	
Wyszczególnienie		Liczba pojazdów	
1	2	4	5
Dowódca	1		
Zastępca dowódcy ds. polit.	1		
Wydział polityczny	4		
Wydział operacyjny	7		
Wydział rozpoznawczy	4		
Wydział łączności	4		
Wydział admin.-gospodarczy	3		
Kancelaria	4		
Szef wojsk rak. i art.	6		
Szef OPL	2		
Szef saperów	2		
Szef zab. chem.	2		
Oficerowie kwatern. i służb techn.	2		
Wydział WSW	3		
Kompania ochrony i regulacji ruchu	72		
		6	
		6	
		10	
		1	
		1	
		1	
		1	

1	2	3	4	5
Batalion łączności	15	Autobusy sztabowe	1	
a/ Dowództwo i sztab	48	Samochody osobowo-terenowe	1	
b/ Kompania radiowa		Radiostacje R-118	3	
		" R-125	1	
		Wozy dowodzenia R-4	1	
		Wozy dowodzenia R-2	2	
		Wozy dowodzenia R-2	1	
		CRD K-4	1	
		ALD-3	1	
c/ Kompania telef.-telegraf.	53	Stacje radiolin. R-405 /armijne/	1	
		Stacje radiolin. R-405 /dywizyjne/	2	
		Stacje radiolin. R-403	1	
		Samochody ciężarowo-terenowe	3	
d/ Pluton TJ	15	Eksped. stacji kryptoogr.:	1	
		- AUSZ	1	
		- AUT1f	1	
		- AUT1g	1	
e/ Wojskowa stacja pocztowa		Ekspedycja poczty tajnej	1	
		Ekspedycja poczty jawnej	1	
		Punkt wymiany poczty polowej	1	
		Samochody osobowo-terenowe	3	
		Motocykle	2	
f/ Kwatermistrzostwo i służby techniczne batalionu łączności	48	Samochody osobowo-terenowe	1	
		Samochody ciężarowo-terenowe	9	
		Samochody specjalne	6	

1	2	3	4	5
Pluton WSW	11	Samochody osobowo-terenowe	1	
		Autobusy sztabowe	1	
		Samochody ciężarowo-terenowe	1	
Stacja obliczeniowo-analityczna	4	Samochody specjalne	1	
Posterunek obserwacji skażeń	4	Samochody specjalne	1	
Pluton łączności baterii dowodzenia szefa wojsk rak. i art.	27	Radiostacje R-118 Wozy dowodzenia R-3A Radiostacje R-125A Stacje radiolin. R-403 Samochody ciężarowo-terenowe	2 1 1 1 1 1	
Pluton dowodzenia szefa OPL dywizji	13	Radiostacje R-118 RPD-2 Samoch. osob.-teren. Samoch. cięż.-teren.	1 1 1 1	
Razem ludzi	355	Razem pojazdów mechanicznych	90	

Skład wysuniętego stanowiska dowodzenia 4 DZ

Skład osobowy	Stosunek osobowy	Środki łączności i środki transportu	Liczba pojazdów	Uwagi
Wyszczególnienie	Wz	Wyszczególnienie	4	5
1	2	3	4	5
Zastępca dowódcy ds. liniowych	1			
St.pom.szefa wydziału operacyjnego	1			
Pomocnik szefa wydziału operacyjnego	1			
Starszy pomocnik szefa wydziału rozpoznawczego	1			
Pomocnik szefa wydziału łączności	1			
Pomocnik szefa wojsk rakiet. i artylerii	1			
Oficer wydziału polit.	1			
<u>Środki łączności</u>				
Wozy dowodzenia	8	Transp.opanc. "SKOT"	2	z bat.łączności
Punkty wymiany poczty	7	Samochody specjalne	1	
		Samochody osob.-terenowe	1	
		Motocykle	1	
Grupa zabezpieczenia				
Drużyna ochrony i regulacji ruchu	7	Samochody osob.-terenowe	1	z komp.ochrony i regulacji ruchu
		Motocykle	1	
Drużyna transportowa	3	Autobusy sztabowe	1	
		Samochody osob.-terenowe	1	
		Samochody cięż.-terenowe	1	
Razem ludzi	22	Razem pojazdów mech.	10	

Organizacja wewnętrznej łączności telefonicznej
SD 4 DZ

Umowny numer pojazdu	Numer rejestracji pojazdu	Nazwa komórki dowodzenia lub zajmowane stanowisko	Sygnal rozpoznawczy	Kolejność rozwijania linii abonenckiej i numer PST
1	2	3	4	5
20		Wydział operacyjny	135	I/1
22		Dowódca dywizji	125	I/1
22		Szef sztabu dywizji	145	II/3
3		Wóz dowodzenia dcy dywizji	166	III/5
21		Wóz dowodzenia szefa sztabu	183	III/5
26		Wydział rozpoznawczy	127	I/1
7		Wóz dowodzenia szefa wydz.rozpoznawczego	163	III/5
20		Dyżurny operacyjny sztabu	149	II/3
30		Szefostwo wojsk rakiet. i artylerii	111	I/1
30		Szefostwo wojsk rakiet. i artylerii	156	II/3
28		Kancelaria sztabu	131	III/6
41		Wydział WSW	162	I/2
35		Szef OPL	185	I/1
35		Szef OPL	137	II/4
32		Szef saperów	169	II/4
32		Szef łączności	158	I/2
32		Szef zabezpieczenia chem.	147	II/4
38		Zca dcy ds.politycznych	172	I/2
38		Wydział polityczny	117	III/b
14		Oficer dyżurny SD	189	II/3

1	2	3	4	5
33		SOAS	179	II/4
15		Posterunek obserwacji skażeń	134	III/5
55		Wojskowa stacja pocztowa	159	II/3
51		Ekspedycja stacji kryptograficznej	123	II/4
-		Lądowisko eskadry śmigł.	TURBINA	III/5
44		Dyżurny węzła łączności	142	I/2
		Szef węzła łączności	154	I/2
		Batalion łączności	FAKIE	III/6
		Grupa zabezpiecz. SD /korr/	171	III/6
		Batalion rozpoznawczy	KOTARA	III/7
		Kompania chemiczna	WIARUS	III/7
		Batalion saperów /Olnz./	PELIKAN	III/7

Uwaga:

1. W razie pełnego rozwinięcia SD rozwija się linie abonenskie pierwszej, drugiej i trzeciej kolejności.
W czasie pracy SD na dłuższym przystanku rozwija się linie abonenskie pierwszej i drugiej kolejności.
2. Zwijanie linii abonenskich następuje w odwrotnej kolejności.

Załącznik nr 5

Wykaz składu osobowego wydzielonego do ochrony i obrony SD 4 DZ

Lp.	Wyszczególnienie elementów ochrony i obrony	Odpowiedzialny	Kto wydziela	Skład liczbowy	Wagi
1.	Ubezpieczenie czołowe kolumny SD	Ofic. dyż.SD	korr	7	Tylko w kolumnie marszowej
2.	Ubezpieczenie tylne kolumny SD	- " -	- " -	10	- " -
3.	Posterunek nr 1	- " -	- " -	3	Jednocześnie spełnia rolę posterunku alarmowego
4.	Posterunek nr 2	- " -	- " -	3	
5.	Posterunek nr 3	- " -	korr /pl.transp./	3	
6.	Posterunek nr 4	Szef WŁ	bl	3	Jednocześnie spełnia rolę posterunku alarmowego
7.	Patrol ruchomy w sektorze nr 1	Oficer dyż.SD	korr	3	
8.	Patrol ruchomy w sektorze nr 2	- " -	korr /z pl.transp./	3	
9.	Patrol ruchomy w sektorze nr 3	- " -	pluton łączn.baterii dowodz.szefa art.; pluton dowodz.szefa OPL	3	
10.	Patrol ruchomy w sektorze nr 4	Szef WŁ	bl	3	

1	2	3	4	5	6
11.	Patrol ruchomy w sektorze nr 5	Szef WŁ	bl	3	Tylko podczas pracy SD na dłuższym przystanku
12.	Patrol ruchomy w sektorze nr 6	- " -	bl	3	- " -
13.	Sektor obrony nr 1	Dca woj- skowej stacji po- cztowej	Wojskowa stacja po- cztowa; POSK; kie- rowcy pojazdów znajdujących się w parku samocho- wym; Odpoczywająca zmiana posterunków i patroli ochron- nych	ok. 35	Podczas pracy SD na dłuższym przystanku dolicza się obsługę środków łączności znajdujących się w członnie kolumny grupy dowodzenia dcy DZ
14.	Sektor obrony nr 2	Pomocnik szefa wy- działu operacyj- nego	Wydział operacyjny; wydział rozpoznawczy; wydział WSW; pluton WSW	-	Podczas pracy SD na dłuższym przystanku dolicza się obsługę środków łączności znajdujących się w członnie kolumny sztabu DZ
15.	Sektor obrony nr 3	Pomocnik szefa wojsk rak. i art.	Szefostwo art. Szefostwo OPL Wydział polit. SOAS Szef saperów Szef zabezp.chem.; plut. łączn.; bat.dowodz.szefa art. plut.dowodz.szefa OPL	ok. 40	Podczas pracy SD na dłuższym przystanku dolicza się wydz. WSW i pl. WSW.
16.	Sektor obrony nr 4	Szef WŁ	Zalogi elementów WŁ	ok. 15	

1	2	3	4	5	6
17.	Sektor obrony nr 5	Szef WZ	Zalogi nieeksploatowanych środków i urządzeń łączności	ok. 15	Tylko podczas pracy SD na dłuższym przy- stanku
18.	Sektor obrony nr 6	- " -	- " -	ok. 15	- " -
19.	1 drużyna alarmowa	Ofic.dyż. SD	korr	7	Stanowi ruchomy od- wód ogólny
20.	2 drużyna alarmowa	Szef WZ	bł	10	- " -

Tabela sygnałów alarmowych

Rodzaj alarmu	Sposób ogłaszania alarmu			Czynności składu osobowego
	Mikrofonem, głosem	Syreń	Gongiem, trąbką	
1	2	3	4	5
Alarm bojowy /zagrożenie naziemne/	"NAPAD"	Sygnal ciągły przez 1 min.	Oddzielne, rzadkie uderzenia w gong przez 3 minuty. Trąbką - sygnał "STRZELAC"	Wzmacnia się posterunki ochronne i wysyła dodatkowe patrole ruchome. Stan osobowy sztabu i pododdziały obsługujące SD zajmują wyznaczone sektory obrony. Dyżurna służba operacyjna sztabu i dyżurna smlana węża łączności pozostaje na swoich stanowiskach pracy. Drużyny alarmowe przybývają natychmiast do wyznaczonych miejsc i wykonują polecenia swoich przełożonych. Na polecenie szefa sztabu wywa się dodatkowe siły z pododdziałów rozmieszczonych w pobliżu SD.
Alarm powietrzny /lotniczy, jądrowy/	"POWIETRZE"	Sygnaly modulowane krótkie przez 3 min.	Szybkie uderzenia w gong przez 2 minuty. Trąbką - sygnał "ALARM"	W poszczególnych wydziałach sztabu i rodzajów wojsk oraz na węzle łączności pozostaje tylko służba dyżurna; pozostały stan osobowy SD zajmuje przygotowane ukrycia. Drużyny alarmowe zajmują wyznaczone miejsca i są w gotowości do działania na rozkaz swoich przełożonych. Dyżurny operacyjny sztabu ogłasza pogotowie dla grup awaryjno-ratunkowych wyznaczonych z pododdziałów rozmieszczonych w pobliżu SD. Zależnie od zaistniałej sytuacji dalsze postępowanie ustala szef sztabu.
Alarm chemiczny /zagrożenie chemiczne i promieniotwórcze/	"GAZ"	Sygnal ciągły przez 1 minutę, modulowany przez 1 min.	Oddzielne, rzadkie uderzenia w gong przez 2 min.	Cały stan osobowy nakłada indywidualne środki ochrony i zajmuje wyznaczone pomieszczenia lub ukrycia. Wszystkie pomieszczenia uszczelnia się i zamyka. Zależnie od zaistniałej sytuacji, dalsze postępowanie ustala szef sztabu.
Alarm pożarowy	"POŻAR" /podać dla kogo/	Sygnaly przerywane długie	Szybkie uderzenia w gong z przerwami 30 sek.	Stan osobowy SD działa zgodnie z instrukcją przeciwpożarową
Odwwołanie alarmu	Odwwołuję alarm /podać rodzaj alarmu/		Trąbką - sygnał "SPOCZNIJ"	Stan osobowy SD przystępuje do pełnienia swoich obowiązków.

Skład grupy rekonesansowej SD 4 DZ

Skład osobowy	Stan osobowy	Srodki łączności i środki transportu	Liczba pojazdów	U w a g i:
Wyszczególnienie	Wyszczególnienie			
1	2	3	4	5
Pomocnik szefa wydz. oper.	1	Samochoody osob.-terenowe	1	z plutonu transp. korr
Pomocnik szefa wydz. łącz.	1			
Zastępca szefa węzła łącz.	1			
Patrol rozpoznania skażeń	4	Samochoody specjalne	1	z komp. chem.
Inżynier i jny patrol rozpoznawczy	6	Samochoody cięż.-terenowe	1	z bat. saperów
<u>Grupa zabezpieczenia</u>				
Ochrona i regulacja ruchu	13	Samochoody cięż.-terenowe	2	z kompanii ochrony i regulacji ruchu
		Motocykle	2	
		Radiostacje R-125	1	
		Radiostacje R-105	2	
<u>Wysunięty rzut węzła łączności</u>				
Pluton telefoniczno-telegraficzny	25	CRD K-4	1	
		AŁD-3	1	
		Samochoody cięż.-terenowe	1	
		Stacje radiolin. R-405	1	
		/armijne/	1	z batalionu łączności
		Stacje radiolinowe R-405	1	
		/dywizyjne/	1	
		Samochoody cięż.-terenowe	1	
		Stacje radiolinowe R-403	1	
		Radiostacje R-108	1	
		Radiostacje R-824	1	
		Samochoody cięż.-terenowe	1	z bat. łączności
<u>Razem ludzi</u>	<u>70</u>	<u>Razem pojazdów mech.</u>	<u>20</u>	

Tabela danych do pracy wewnętrznej łączności radiowej i radio-
telefonicznej SD 4 DZ

Nazwa i nr sieci lub kierunku	Nazwa korespondenta	Umowny stały nr stacji	Kryptonim		Częstotliwość	U w a g i:	
			Korespondenta	Okólnikowy			
1	2	3	4	5	6	7	
Sieć radiowa nr 1 kolumny SD 4 DZ	Doa 4 DZ /pojazd nr 3/	010	TAFLA-3			a/ Główną rdst. sieci radiowej jest rdst. dcy dywizji.	
	Pilot kolumny /pojazd nr 1/	027	TAFLA-1			b/ W przypadku samodzielnego przesuwania się grupy dowodzenia dcy dywizji, rdst. tej grupy pracują na głównej częstotliwości a rdst. kolumny sztabu dywizji - na zapasowej częstotliwości.	
	Ubezpieczenie czołowe kolumny /pojazd nr 2/	041	TAFLA-2			W sieci radiowej kolumny sztabu dywizji rolę głównej rdst. spełnia wówczas rdst. wozu dowodzenia szefa sztabu.	
	Radiostacja R-118 /pojazd nr 5/	082	GRANIT				
	Wóz dowodzenia szefa wydziału rozpoznawczego /pojazd nr 7/	038 ^x	TAFLA-7				
	Radiostacja R-118 /pojazd nr 8/	017	PASADA				
	Wóz dowodzenia szefa artylerii /pojazd nr 9/	052	TAFLA-9				
	Radiostacja R-118 /pojazd nr 11/	030	HUBIN		WIBRA REBUS	36050 36450	c/ Przejęcie radiostacji UKF do zdalnego sterowania radiostacjami KF R-118 odbywa się na sygnał "333" po otrzymaniu zezwolenia z głównej radiostacji sieci.
	Wóz dowodzenia szefa saperów /pojazd nr 12/	024 ^x	TAFLA-12				
	Szef zab. chem. /pojazd nr 13/	067 ^x	KEFIR				
	Posterunek obserwacji skażeń /pojazd nr 15/	049	TAFLA-15				
	Punkt wymiany pocisty polowej /pojazd nr 16/	010	TAFLA-16				
	Radiostacja R-125 /pojazd nr 19/	043	TAFLA-19				
	Autobus sztabowy wydziału operacyjnego /pojazd nr 20/	033 ^x	TAFLA-20				
	Wóz dowodzenia szefa sztabu /pojazd nr 21/	063	TAFLA-21				
	Radiostacja R-118 /pojazd nr 24/		TAPETA				
	Autobus sztabowy wydziału rozpoznawczego /pojazd nr 26/	021 ^x	TAFLA-26				
	Radiostacja R-118 /pojazd nr 27/	049	BAROK				
	Radiostacja R-125A /pojazd nr 29/	046	TAFLA-29				
	Autobus sztabowy szefostwa art. /pojazd nr 30/	058 ^x	TAFLA-30				
SOAS /pojazd nr 33/	055	TAFLA-31					
RPD OPL /pojazd nr 35/		TAFLA-35					
Radiostacja R-118 /pojazd nr 36/	032	FESTYN					
Szef węzła łączności /pojazd nr 42/	093	TAFLA-42					
CRD K-4 /pojazd nr 44/	031	TAFLA-44					
Ekspedycja poczty tajnej /pojazd nr 55/	044	TAFLA-55					
Ubezpieczenie tylne kolumny /pojazd nr 14/	057	TAFLA-14					
						e/ Znakiem "x" oznaczono radiostacje pracujące w innych sieciach radiowych i tylko w razie potrzeby włączające się do sieci radiowej kolumny SD.	

1	2	3	4	5	6	7
	Dowódca kolumny grupy zabezpieczenia SD	013	FAZA			
Częstotliwość robocza nr 1 do zdalnego sterowania rst.KF R-118	Radiostacja R-118 /pojazd nr 5/	082	GRANIT		42200	Przejście do pracy na częstotliwość roboczą nr 1 - na sygnał "ROMB" podany w sieci rad.nr 1 kolumny SD 4 DZ. Sterująca radiost. UKF posługuje się kryptoinimem stosowanym w sieci radiowej nr 1 kolumny SD 4 DZ.
Częstotliwość robocza nr 2 do zdalnego sterowania rst.KF R-118	Radiostacja R-118 /pojazd nr 8/	017	PASADA		34450	Jak wyżej
	Radiostacja R-118 /pojazd nr 11/	030	RUBIN			
Częstotliwość robocza nr 3 do zdalnego sterowania rst.KF R-118	Radiostacja R-118 /pojazd nr 24/	063	TAPETA		39900	Jak wyżej
	Radiostacja R-118 /pojazd nr 27/	049	BAROK			
Częstotliwość robocza nr 4 do zdalnego sterowania rst.KF R-118	Radiostacja R-118 /pojazd nr 36/	032	FESTYN		40050	Jak wyżej
Umowne numery fal roboczych radiotelefonów	Centrala radiowa dalekosiężna K-4 /pojazd nr 44/.		EKRAN		28D	a/ W ruchu stacje radioliniowe prowadzą nasłuch na fali roboczej nr 28 F.
	Wóz dowodzenia dcy dywizji /pojazd nr 3/		EKRAN-125		28D	b/ Za pozwoleniem operatora centrali radiowej wymiana korespondencji między dwoma radiotelefonami może odbywać się na fali roboczej nr 41 D.
	Wóz dowodzenia szefa sztabu /pojazd nr 21/		EKRAN-145		28D	
	Wóz dowodzenia szefa rozpoznania /pojazd nr 7/		EKRAN-163		28D	
	Wóz dowodzenia szefa art./pojazd nr 9/		EKRAN-111		28D	
	SOAB/pojazd nr 33/		EKRAN-179		28D	
	RPD-2/pojazd nr 35/		EKRAN-185		28D	
	Stacja radioliniowa nr 75/pojazd nr 48/		ISKRA-75		18D	
	Stacja radioliniowa nr 76/pojazd nr 49/		ISKRA-76		35D	
	Stacja radioliniowa nr 112/pojazd nr 47/		ZASPA-112		21D	

Legenda do schematów ugrupowania SD 4 DZ
/numeracja pojazdów/

Nr pojazdu w kolumnie	Nr rejestracyjny pojazdu	Rodzaj lub przeznaczenie pojazdu	U w a g i /dysponent pojazdu/
1	2	3	4
1		Samochód osob.-terenowy	Wydział rozpoznawczy /pilot kolumny/
2		Samochód osob.-terenowy	korr /ubezp.czołowe kolumny/
3		Wóz dowodzenia R-3	Dowódca dywizji
4		Samochód osob.-terenowy	Wydział operac. /pojazd dcy dywizji/
5		Radiost. R-118-w S/R nr 50 dcy 1A	Oficer wydziału operacyjnego
6		Samochód osob.-terenowy	Szef łączności
7		Wóz dowodzenia R-4	Szef rozpoznania
8		Rdst.R-118-w S/R nr 20 szefa art.4 DZ	Oficer szefostwa artylerii
9		Wóz dowodzenia R-3A	Szef artylerii
10		Samochód osob.-terenowy	Szefostwo artylerii
11		Rdst.R-118 - w S/R nr 55 szefa WRiA 1A	Oficer szefostwa artylerii
12		Wóz dowodzenia R-2	Szef saperów
13		Samochód osob.-terenowy	Szef zabezp.chemicznego

* Uwidacznia się faktyczne numery rejestracyjne pojazdów.

1	2	3	4
14		Samochód ciężarowy	korr Stanowi ubezpieczenie tylne kolumny i przesuwa się za pojazdem nr 59. W tym miejscu /nr 14/ znajduje się w przypadku samodzielnego przesuwania się kolumny grupy dowodzenia dcy dywizji
15		Samochód specjalny	Posterunek obserwacji skażeń
16		Samochód specjalny	Punkt wymiany poczty polowej
17		Samochód osob.-terenowy poczty polowej	
18		Motocykl poczty polowej	
19		Radiostacja R-125	Oficer wydziału operacyjnego
20		Autobus sztabowy	Wydział operacyjny
21		Wóz dowodzenia R-3	Szef sztabu
22		Autobus sztabowy	korr /dla dcy i szefa sztabu dywizji/
23		Samochód osobowo-ter.	Wydział operac. /pojazd szefa sztabu/
24		Radiostacja R-118 - w S/R nr 4 sztabu dyw.	Oficer wydziału operacyjnego
25		Samochód osob.-terenowy	Pomocnik szefa łączności
26		Autobus sztabowy	Wydział rozpoznawczy
27		Rdst. R-118 - w S/R nr 53 sztabu 1A	Oficer wydziału operacyjnego
28		Samochód ciężarowy	Kancelaria sztabu
29		Radiostacja R-125	Oficer szefostwa artylerii
30		Autobus sztabowy	Szefostwo artylerii
31		Stacja radioliniowa R-403	Szefostwo artylerii
32		Autobus sztabowy	Szefowie służb

1	2	3	4
33		Samochód specjalny	SOAS
34		Samochód osob.-terenowy	Szef OPL
35		Samochód specjalny	RPD OPL
36		Rdst.R-118 - w S/R nr 57 szefa wojsk OPL 1A	Oficer szefostwa OPL
37		Samochód osob.-terenowy	Zca dcy dywizji ds. politycznych
38		Autobus sztabowy	Wydział polityczny
39		Samochód specjalny	Wydział polit. /wóz propagandy/
40		Samochód osob.-terenowy	Wydział WSW
41		Autobus sztabowy	Wydział WSW
42		Samochód osob.-terenowy	Szef /zca szefa/ węzła łączności
43		Stacja radiolin.R-403	
44		CRD K-4	
45		AŁD-3	
46		Samochód cięż.-terenowy	Pluton telef.-telegraficzny
47		Stacja radiol. R-405	Z armijnego 5 brl
48		Stacja radiolin.R-405	
49		Stacja radiolin.R-405	
50		Samochód cięż.-terenowy	Drużyna telefoniczna
51		Ekspedycja stacji krypt.	
52		AUSz	
53		Ap. UTf	
5		Ap. UTg	

1	2	3	4
55		Ekspedycja poczty tajnej	
56		Ekspedycja poczty jawnej	
57		Samochód osob.-terenowy poczty polowej	
58		Samochód osob.-terenowy poczty polowej	
59		Warsztat A/Sam.	Zamykanie techniczne kolumny /z korr/

Terminarz wymiany informacji

Lp.	Rodzaj informacji	Termin przekazania	Sposób przekazania	U w a g i
1	2	3	4	5
1.	Dane o wykryciu środków masowego rażenia nieprzyjaciela	Natychmiast	Wszystkimi dostępnymi środkami łączności	
2.	Dane o użyciu przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia	Natychmiast	" "	
3.	Dane o kontratakach i przeciwouderzeniach wykonywanych przez nieprzyjaciela	Natychmiast	" "	
4.	Dane o pojawieniu się nowych sił i środków nieprzyjaciela	Natychmiast	Telegraficznie	
5.	Dane o sytuacji skażeń i zakazach w rejonie działań wojsk	Natychmiast po wykryciu skażenia, a następnie co 2 godz.	Drogą radiową	
6.	Dane o nagłych zmianach sytuacji, wymagających powzięcia natychmiastowej decyzji	Natychmiast	Drogą radiową, a następnie przez oficera sztabu z meldunkiem graficznym	

1	2	2	4	5
7.	Meldunek o osiągnięciu gotowości do wykonania zadania	W terminie ustalonym przez przełożonego lub natychmiast po osiągnięciu gotowości	Drogą radiową według ustalonego sygnału	
8.	Meldunek o wprowadzeniu drugiego rzutu /odvodu/ do walki	Natychmiast	Drogą radiową	
9.	Meldunek o wykonaniu kolejnego zadania	Po wykonaniu określonego zadania	Drogą radiową według ustalonego sygnału	
10.	Meldunek o aktualnym położeniu i działaniu wojsk	Co 2 godziny - w godzinach parzystych	Środkami radiolinii - wymi i radiowymi	W ustalonych terminach SD oddziałów i pododdziałów należy zatrzymać mając na względzie możliwość otrzymania dodatkowych zapytań
11.	Dane o poniesionych stratach w siłach i środkach oraz o zużyciu przewidzianych norm środków materiałowych	Po stwierdzeniu faktu	Telegraficznie	

Płk dypl. W. Janda
Płk dypl. E. Kamiński

C z ę ś ć d r u g a

PRZEJŚCIE DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ DO DZIAŁAŃ OPÓŹNIAJĄCYCH

I. NIEKTÓRE PROBLEMY ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM DZIAŁAŃ OPÓŹNIAJĄCYCH

Problem działań opóźniających był w ostatnich latach mało eksponowany w literaturze wojskowej, choć działania te - jako jedna z form obrony - mogą mieć szerokie zastosowanie na współczesnym polu walki. Obecnie panuje pogląd, że działania opóźniające najczęściej będą występowały na szczeblach taktycznych, a tylko w wyjątkowych sytuacjach mogą być stosowane również w skali armii.

Celem działań opóźniających jest zyskanie na czasie kosztem utraty terenu i dążenie do zadania nieprzyjacielowi, posiadającemu znaczną przewagę, maksymalnych strat. Wynikiem działań opóźniających powinno być przetrwanie impasu zaistniałego w toku walki /bitwy/ i doprowadzenie do sytuacji, w której wojska własne będą w stanie bądź całkowicie załamać natarcie nieprzyjaciela i skutecznie się bronić, bądź też przejść do natarcia.

Współczesne operacje będą miały charakter niezwykle dynamiczny i manewrowy, będą w nich następować częste zmiany w stosunku sił i położeniu walczących wojsk, co w konsekwencji będzie pociągać za sobą konieczność prowadzenia różnorodnych działań bojowych. W związku z tym często będzie celowe lub konieczne przejście do z góry zamie-

rzonych lub wymuszonych działań opóźniających.

Konieczność przejścia do działań opóźniających - będących jedną z form prowadzenia obrony - najczęściej zaistnieje w warunkach wymuszonych. Zdecydowana przewaga przeciwnika będzie w tym wypadku czynnikiem determinującym sposób prowadzenia działań, w których w pierwszym etapie należy dążyć do wyprowadzenia sił głównych spod uderzeń nieprzyjaciela, zyskania na czasie i doprowadzenia do zmiany niekorzystnego położenia. Nie wykluczone jest jednak przejście do z góry zamierzonych działań opóźniających; może ono mieć na celu wyciągnięcie głównego zgrupowania uderzeniowego nieprzyjaciela w obszar kanalizujący manewr, zmuszenie do rozciągnięcia sił na bardzo wydłużonym froncie, a następnie rozbitcie ich zdecydowanymi kontratakami lub przeciwuderzeniami.

Działania opóźniające charakteryzuje wysoka manewrowość, dlatego do ich prowadzenia najlepiej nadają się pododdziały odznaczające się dużą ruchliwością. Działania te polegają na prowadzeniu walki z nacierającym nieprzyjacielem na kolejnych, uprzednio zaplanowanych, lecz nie zawsze rozbudowanych pod względem inżynierskim pozycjach i rubieżach obrony, kosztem stopniowej utraty terenu. Działanie wojsk na każdej rubieży ma na celu niedopuszczenie do przetamania jej z marszu, zmuszenie sił głównych oraz artylerii nacierającego do rozwinięcia się i zorganizowania ponownego natarcia w ograniczonym czasie. Gdy nieprzyjaciel rozpoczyna natarcie siłami głównymi, wojska wycofują się z rubieży dotychczas bronionej na kolejną rubież /pozycję/ opóźniania, utrzymując z nieprzyjacielem stałą styczność ogniową wydzieloną z dywizji częścią sił i środków. Pododdziały te wycofując się na kolejną rubież /pozycję/ w głąb bronionego

obszaru, przekraczają pozycję obrony obsadzoną uprzednio przez drugie rzuty /odwody/, które od tego momentu przejmują na siebie ciężar walki z nieprzyjacielem, zmuszając go ponownie do pełnego rozwinięcia sił i środków. Dawny pierwszy rzut przechodzi do organizowania obrony drugiej z kolei pozycji lub rubieży obrony, na której przejmuje na siebie walkę z nacierającym nieprzyjacielem, działając podobnie jak na pozycjach /rubieżach/ poprzednich. Oddziały i pododdziały prowadzące działania na kolejnych rubieżach opóźnienia nie powinny być użyte w walce więcej jak dwu- trzykrotnie w ciągu doby.

W sprzyjających warunkach drugie rzuty i odwody powinny wykonywać kontrataki z ograniczonym celem dla ułatwienia oderwania się pododdziałów związanych bezpośrednią walką z przeciwnikiem. Po wykonaniu zadania kontratakujące pododdziały powinny przegrupować się do uprzednio zajmowanych rejonów.

Dywizja zmechanizowana prowadzi działania opóźniające z zasady na głównym kierunku uderzenia nieprzyjaciela otrzymując pas opóźnienia. Czas prowadzenia działań opóźniających przez dywizję nie powinien przekraczać jednej doby. Szerokość pasa działań opóźniających może wynosić, w zależności od warunków terenowych i stanu ukończenia dywizji, 40-50 km, a głębokość - 40-60 km i więcej.

Pas działań opóźniających dywizji składa się z 2-3 rubieży opóźnienia o głębokości 15-20 km. Odległość od przedniego skraju jednej rubieży do przedniego skraju kolejnej powinna wynosić około 30 km. Zachowanie takiego odstępu uniemożliwia taktycznym środkom przenoszenia broni jądrowej nieprzyjaciela wykonanie skutecznych uderzeń na

kolejną rubież opóźniania bez zmiany stanowisk startowych. Wybór przedniego skraju każdej rubieży opóźniania zależy od warunków terenowych. Warunki te powinny umożliwiać zorganizowanie i prowadzenie skutecznej obrony. Ostatnia rubież opóźniania powinna być z zasady rubieżą ostatecznego oporu. W oparciu o nią natarcie wykrwawionego uprzednio nieprzyjaciela powinno zostać załamane.

Każda rubież opóźniania składa się z 2-3 pozycji opóźniania. Odległość między przednimi skrajami poszczególnych pozycji powinna wynosić około 10 km. Utrzymanie takiej odległości unieemożliwia prowadzenie skutecznego ognia na kolejną pozycję przez główną masę artylerii nieprzyjaciela, bez uprzedniej zmiany stanowisk ogniowych. 175 mm

Oprócz pozycji i rubieży opóźniania w strukturze pasa działań opóźniających występują:

- rubieże rozwinięcia odwodów do wykonania kontrataków;
- stanowiska startowe /ogniowe/ dywizjonu rakiet taktycznych /artylerii/;
- system zapór i przeszkód;
- rubieże ogniowe odwodu przeciwpancernego i rubieże minowania.

Bardzo ważną rolę w działaniach opóźniających spełnia system zapór i przeszkód. Powinien on być szeroko stosowany na całą głębokość pasa opóźniania dywizji. Umiejętnie stosowane niszczenia, zapory i przeszkody w niewralgicznych punktach terenowych stanowią poważny czynnik hamujący ruch i utrudniający manewr nacierających wojsk nieprzyjaciela. Połączenie tego systemu z ześrodkowanym ogniem artylerii i ogniem na wprost, prowadzonym z zasadzek przez czołgi i środki przeciwpancerne, przysporzy stronie prowadzącej natarcie dodatkowe trudności.

Ponadto podczas prowadzenia działań opóźniających celowe jest pozostawienie w opuszczonym terenie dużej ilości grup dywersyjnych. Akcja tych grup powinna się koncentrować przede wszystkim na niszczeniu przegrupowujących się wyrzutni raketowych nieprzyjaciela, sztabów oraz materiałów pędnych.

Ugrupowanie bojowe dywizji w działaniach opóźniających powinno zapewnić: możliwość wykonania sprawnego manewru wojsk; szybkie wyjście sił spod uderzeń nieprzyjaciela; posiadanie na kolejnych pozycjach przygotowanych sił zdolnych do skutecznego podjęcia walki i zabezpieczenia sprawnego wycofania się pododdziałów pierwszego rzutu; wykonywanie krótkich kontrataków z zaskoczenia.

Najcelowiej jest ugrupować dywizję do prowadzenia działań opóźniających w dwa rzuty. Siły pierwszego i drugiego rzutu mogą być równorzędne.

W początkowej fazie prowadzenia działań opóźniających najdogodniej jest mieć następujące ugrupowanie na pierwszej rubieży opóźniania:

- dwa pułki zmechanizowane w pierwszym rzucie;
- pułk zmechanizowany i pułk czołgów w drugim rzucie.

Pułki pierwszego rzutu powinny większość sił rozmieszczać na pierwszej pozycji opóźniania, a odwody - na drugiej pozycji. Pułk zmechanizowany wchodzący w skład drugiego rzutu dywizji może obsadzić trzecią pozycję na kierunku najdogodniejszym do prowadzenia natarcia przez nieprzyjaciela. Będący w drugim rzucie pułk czołgów celowo jest utrzymywać w rejonie dogodnym do wykonania kontrataku nie wymagającego skomplikowanego manewru.

Z chwilą przystąpienia do walki drugiego rzutu dywizji, pułki pierwszorzutowe wycofują się na kolejną rubież opóź-

niania i organizują na niej obronę w sposób zbliżony do omówionego wyżej.

Oprócz pułków pierwszego i drugiego rzutu w skład elementów ugrupowania bojowego dywizji zmechanizowanej z zasady wejdą: drt i artyleria dyspozycyjna lub dywizyjna grupa artylerii, pułk artylerii przeciwlotniczej, odwód przeciwpancerny, oddział zaporowy, 1-2 oddziały zabezpieczenia ruchu oraz dyspozycyjny pododdział wojsk inżynieryjnych.

Dywizja prowadząca działania opóźniające na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela powinna otrzymać wzmocnienie ze szczebla armii. W skład wzmocnienia mogą wejść siły do brygady /pułku/ artylerii i batalionu saperów lub batalionu minowania i niszczeń. Ponadto - w zależności od sytuacji operacyjnej - dywizja może otrzymać na zasadzie wsparcia armijny pułk artylerii przeciwpancernej, oddział zaporowy armii i kompanię maszyn inżynieryjnych.

W działaniach prowadzonych z użyciem broni jądrowej dywizja może otrzymać 4-6 rakiet jądrowych i podobną ilość rakiet chemicznych, a ponadto na jej korzyść może działać lotnictwo myśliwsko-szturmowe wysiłkiem 2-4 eskadrolotów. Oprócz tego osłonę przeciwlotniczą w najważniejszych etapach walki mogą wzmocnić wysunięte do przodu 1-2 dywizyjne rakiety przeciwlotniczych ze szczebla armii oraz lotnictwo myśliwskie w strefie dyżurowania.

Dywizjon rakiet taktycznych powinien zajmować stanowiska startowe urzutowane w głąb. Umożliwi to stałe utrzymanie gotowości do wykonywania uderzeń przez większość sił dywizjonu.

Dywizyjną grupę artylerii można tworzyć tylko w tych sytuacjach, gdy pułki pierwszego rzutu otrzymają wystarczają-

jące wzmocnienie. Sam charakter prowadzenia działań opóźniających w szerokim pasie i na znacznie oddalonych od siebie kierunkach działania poszczególnych pułków zmusza do zdecentralizowanego użycia artylerii. Jeśli tworzy się dywizyjną grupę artylerii, to należy w jej skład włączyć sprzęt o największej donośności. Umożliwi to - przy rozmieszczeniu stanowisk ogniowych grupy w centrum pasa opóźniania - interwencję ogniem na kierunkach broniących się pułków. Tworzenie dywizyjnej grupy artylerii z pododdziałów wyposażonych w sprzęt o zasięgu nie przekraczającym 15 km jest niecelowe.

W wypadku gdy dywizja otrzyma jako wzmocnienie artylerię przeciwpancerną, będzie mogła utworzyć z niej dwa odwoły przeciwpancerne, które powinny zostać przeznaczone do działań na wyodrębnionych kierunkach. Gdy w dywizji tworzy się tylko jeden odwód przeciwpancerny, należy rozmieszczać go w rejonach najbardziej narażonych na zmasowane uderzenie czołgów nieprzyjaciela.

Szczególnie ważną rolę w działaniach opóźniających odgrywają wojska inżynieryjne, których wysiłek powinien być skoncentrowany na wykonywaniu zapór i niszczeń. Ponadto wojska inżynieryjne utrzymują główne drogi wycofywania się i manewru odwodów na kierunkach kontrataków, zapewniają sprawne funkcjonowanie przepraw, zabezpieczają pod względem inżynieryjnym kontrataki oraz dokonują rozbudowy rubieży opóźniania i rubieży ostatecznego oporu. To ostatnie zadanie jest realizowane tylko w tym wypadku, gdy dywizja otrzyma wsparcie w postaci maszyn inżynieryjnych. W innych sytuacjach inżynieryjną rozbudowę rubieży w głębi wykonują wszystkie rodzaje wojsk we własnym zakresie.

Jeśli dywizja otrzyma jako wsparcie oddział zaporowy armii, to wówczas celowe jest zorganizowanie dwóch oddziałów zaporowych. Pozwoli to na wykonywanie minowania manewrowego jednocześnie na dwóch zagrożonych kierunkach.

Dla zapewnienia ciągłości dowodzenia celowo jest tworzyć w dywizji SD i ZSD. Gdy jedno z nich kieruje walką na pierwszej rubieży opóźnienia, drugie przystępuje do organizowania działań na kolejnej rubieży opóźnienia i z chwilą rozpoczęcia przesuwania pierwszego punktu dowodzenia przejmuje dowodzenie. Dowódca dywizji powinien z zasady przemieszczać się na SD, które przejęło dowodzenie śmigłowcem. Stanowisko dowodzenia dywizji należy rozmieszczać w centrum pasa opóźnienia, na wysokości drugiego rzutu.

Przedstawione wyżej w wielkim skrócie zasady organizacji i prowadzenia działań opóźniających należy potraktować jako pewnego rodzaju ustalenia w tym zakresie. W tego bowiem rodzaju działaniach, bardziej niż w innych wszelki schematyzm, szablonowość i sztywne trzymanie się określonych zasad mogą utrudniać wykonanie zadania bojowego. Natomiast inwencja, inicjatywa, wszechstronne uwzględnienie i wykorzystanie cech szczególnych terenu, a także szybkość działania gwarantować będą powodzenie.

II. ZAŁOŻENIE OGÓLNE

DO TEMATU: PRZEJŚCIE DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ DO DZIAŁAŃ OPÓZNIAJĄCYCH

Mapy 1:100 000 N-33-81, 82, 83, 84;
93, 94, 95, 96;
105, 106, 107, 108;
N-34-73, 85, 97.

1.

1 KA/NZ/ prowadzący natarcie w kierunku: WAŁCZ /0696/, KORONOWO /7494/ w godzinach południowych 19,8 przełamali obronę 5 DZ Wschodnich na rubleży rz. PIŁA i do 1.00 20.8 opanowali rejon: PODGAJE /2824/, /wyt/ RADAWNICA /2428/, GÓRZNA /2026/, BUDY /2008/, /wyt/ SKÓRKA /0024/, /wyt/ PIŁA.

1 A Wschodnich prowadziła działania obronne w pasie: wybrzeże MORZA BAŁTYCKIEGO, rz. NOTEĆ, usiłując powstrzymać natarcie związków taktycznych 1 i 6 KA/NZ/.

5 DZ w dniu 19,8 broniła się na rubleży rz. PIŁA w pasie: /wyt/ NADARZYCE /2698/, PODGAJE, STOBNO /8610/, MIASTECZKO KRAJEŃSKIE /8634/. W wyniku uderzenia przeważających sił nieprzyjaciela obrona 5 DZ została przełamana i o 1.00 20.8 oddziały dywizji z trudem powstrzymały natarcie nieprzyjaciela na rubleży: RADAWNICA, PIECEWO /1824/, PGR BYSZKI /2018/, wzg. 108,8 /1812/, jez. KRĘPSKO ŚREDNIE /1010/, PŁYTNICA /1018/, SKÓRKA, PIŁA, rz. GWDA.

W dotychczasowych działaniach obie strony nie stosowały broni masowego rażenia.

II.

Z meldunków podwładnych, informacji sąsiadów i sztabu 1 A, dowódcy 5 DZ do 1.00 20.8 wiadomo, że:

1. 15 pz z 1/5 pa wycofuje się pod uderzeniem zgrupowania czołgów nieprzyjaciela. Dowódca pułku nie ma odwodu. Straty w ludziach wynoszą 30%, w sprzęcie - 25%.
2. 5 pcz z 5 pa /bez 1 i 2 d/ i 5 dar z trudem powstrzymują natarcie 21 BPanc nieprzyjaciela. Na ptn. PLECEMIN/0620/ przerwało się około 20 czołgów nieprzyjaciela. Dowódca pułku zamierza przegrupować swój odwód - 4 kcz na wsch. brzeg rz. GWDA w rejon TARNÓWKA /1422/ i uderzyć w skrzydło przedzierających się czołgów nieprzyjaciela. Straty w ludziach i sprzęcie wynoszą ok. 20%.
3. 14 pz z 2/5 pa załamał natarcie nieprzyjaciela. Stwierdzono wyprowadzanie czołgów nieprzyjaciela z rejonu ptd. PIŁA do rejonu ptd. wsch. SKRZETUSZ /9806/. Drugi rzut pułku - 1/14 pz i 14 bcz /bez 2 i 3 kcz/ znajduje się w rejonie PODRÓŻNA /0238/. Straty w ludziach wynoszą 10%, w sprzęcie - 15%.
4. 13 pz - drugi rzut dywizji - po uzupełnieniu do 80% stanu etatowego uzyskał gotowość do działań w rejonie las 10 km wsch. ZŁOTÓW.
5. 5 drt /bez 1 bs/ przesuwają się do nowego rejonu stanowisk startowych. 1 bateria utrzymuje gotowość na SS w rejonie ptn. KRAJENKA /0832/. 1/1 ABAA rozwinięty na ptn. TARNÓWKA. 2/1 ABAA przesuwa się w rejon ptn. wsch. ZŁOTÓW. Dywizjony posiadają po 16 dział.

5 dappanc w godzinach wieczornych 19.8 walczył z czołgami nieprzyjaciela w rejonie JASTROWIE i do 24.00 19.8 ześrodkował się w rejonie pld. wsch. ZŁOTÓW. Straty w ludziach i sprzęcie wynoszą ok. 20%.

6. 5 bsap /bez kld/ - po zaminowaniu przesmyku między Jez. ZALESKIE /1634/ oraz przygotowaniu do niszczeń węzłów drogowych: RADAWNICA /2432/, ZŁOTÓW i Jastrowskiej Zapory Wodnej /2224/ - odbywa marsz do rejonu pld.zach. ZAKRZEWO /2242/.

OZR - 5 DZ utrzymuje most na rz. GWDA w rejonie TAR-NÓWKA.

III.

O godz. 1.00 20.8 na SD 5 DZ przybył oficer kierunkowy ze sztabu 1 A i przekazał zadanie następującej treści!

Dowódca 5 DZ

ZARZĄDZENIE BOJOWE 1 A. Nr 04, SD las wsch. NIWY /4060/, 24.00 19.8. Mapa 1:100 000, wyd. 1961 r.

1. Nieprzyjaciel siłami 1 KA i 6 KA/NZ/ przerwał obronę 1A na kierunkach: SZCZECINEK, CHOJNICE oraz WAŁCZ, ZŁOTÓW i do 24.00 19.8 opanował rubież: jez. BIELSKO, GWDA WIELKA /5818/, CZARNE /5028/, 5 km wsch. LE-
DYCZEK /3628/, GÓRZNA, wsch. SZWECJA /1404/, KRĘP-
SKO /0418/, zach. PŁA, rz. GWDA. Stwierdzono podejście odwodów nieprzyjaciela, w sile brygady każdy, po drogach: POŁCZYŃ ZDRÓJ - BARWICE /5890/, czołem w BARWICE;
TUCZNO - WAŁCZ, czołem 5 km wsch. WAŁCZ; WIERZ -
CHOWO /2672/ - NADARZYCE /2698/, czołem w NADARZY-
CE. W lasach zach. MIROSŁAWIEC ześrodkowują się B Panc nieprzyjaciela.

Liczę się z możliwością uderzenia głównych sił nieprzyjaciela w kierunku: WAŁCZ, CHEŁMNO oraz uderzenia częścią sił w kierunku: SZCZECINEK, CHOJNICE.

2.5 DZ z 1 i 2/1 ABAA, 1 apappanc, bmin 1 ABSap, 2 k 1 abml opóźnić natarcie nieprzyjaciela w pasie: /wył/ PNIEWO /2616/, /wył/ KIELPIN /3236/, /wył/ GOSTYCZYN /3286/, rz. NOTEĆ, KANAŁ BYDGOSKI i do końca 20.8 załamać je na rz. BRDA.

3. Wojska raketowe armii, w wypadku przejścia do działań z użyciem broni jądrowej, są w gotowości do niszczenia operacyjno-taktycznych środków przenoszenia broni masowego niszczenia oraz odwodów 1 KA/NZ/.

Lotnictwo myśliwsko-szturmowe wysiłkiem 3 e/1 jest w gotowości do wykonywania zadań w pasie 5 DZ.

Na prawo 3 DPanc częścią sił opóźnia natarcie nieprzyjaciela na kierunku: LĘDYCZEK /3628/, TUCHOLA i do wieczora 20.8 załamuje je na rubieży: jez. KRASIŃSKIE, CHOJNICE, SILNO /5078/, PGR TUCHOLKA /4082/, jez. SZPITALNE /3488/. Siły główne 3 DPanc oraz odwody 1 A w godzinach rannych 21.8 przechodzą do natarcia w kierunku: CZERSK /6696/, DĘBRZNO /3648/, WAŁCZ. Linia rozgraniczenia: /wył/ KIELPIN, /wył/ DĘBRZNO, KAMIENŃ /3666/, /wył/ GOSTYCZYN, jez. ZALESKIE /2806/.

Odpowiedzialny za styk - dowódca 3 DPanc.

Na lewo 14 DZ /3 A/ broni rubieży rz. NOTEĆ, nie dopuszczając do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: pld. TRZCIANKA /8098/, SZUBIN /8082/.

Linia rozgraniczenia: rz. NOTEĆ, KANAŁ BYDGOSKI.

Odpowiedzialny za styk - dowódca 5 DZ.

4. Decyzję zameldować o 4.00 20.8 na SD 5 DZ.

Kierunek przesunięcia SD 1 A: WIERZCHOWO /4460/, TUCHOLA, ŚLIWICE /5612/.

IV.

Dane dodatkowe

1. Sytuacja tyłowa - jak w dalszej części założenia.

2. Dowódca 3 DPanc zamierza siłami drugiego rzutu obsadzić rubież opóźniania: jez. SZCZYTNO /5846/, UNIECHÓW /4240/, wzg. 160,5 /3440/, a siły główne dywizji wyprowadzić w rejon: CZŁUCHÓW /5056/, ORZELE /3864/, /wył/ CHOJNICE.

3.1 apappanc ześrodkowany w lesie ptn. zach. LUTÓWKO /3062/ w gotowości do działań.

bmin 1 ABSap o 0.30 20.8 zajął rejon ptn. ZAKRZEWEK /1862/. 2 k 1 abmi przegrupowuje się do lasu zach. ŁOWO /2458/.

4. Na POJEZIERZU DRAWSKIM walczy okrążone zgrupowanie wschodnich z pododdziałami 1 i 2 BZ nieprzyjaciela.

5. Prognoza pogody na 20.8: pogodnie, temperatura powietrza 22°C, wiatry przyziemne o prędkości 5 m/sek. z kierunku 45°. Świt - godz. 4.00, zmrok - 19.30.

6. Organizacja wojsk własnych wg etatów ćwiczebnych obowiązujących na rok 1972. Organizacja wojsk nieprzyjaciela wg "Kompendium Sił Zbrojnych państw NATO", Wyd. Zarz. II Sztabu Gen. 1971 r.

Na podstawie niniejszego założenia należy wypracować decyzję dowódcy 5 DZ do działań na dzień 20.8.

III. DANE UZUPEŁNIAJĄCE DOTYCZĄCE SYTUACJI WOJSK
RAKJETOWYCH I ARTYLERII

1. 5 drt /R-70/ posiada następujące rakiety:

- 1 bs /dyżurna/ - rakietę jądrową 10 kt;

- 2 i 3 bs - rakiety chemiczne.

Z chwilą przejścia do działań z użyciem broni jądrowej przewiduje się dla 5 DZ następujące zużycie rakiet:

2x3 kt, 2x10 kt; 1x20 kt, 6 RCH.

Dowóz rakiet - godz. 5.00 20.8 do rejonu las 2 km płd.
WIĘCBORK /1664/.

2. 1 i 2/1 ABAA znajdujące się w dyspozycji dowódcy dywizji posiadają 0,5 jo amunicji.

3. 1 appanc /trzy dywizjony armat 85 mm/ przydzielony 5 DZ na dzień walki ma zadanie ześrodkować się do godziny 22.00 20.8 w rejonie las zach. BUKOWIEC /2616/, skąd odchodzi do dyspozycji dowódcy armii. Płk posiada pełne zapasy ruchome amunicji.

4. Stan amunicji artyleryjskiej w oddziałach - patrz sytuacja tyłowa 5 DZ.

Zużycie amunicji w dniu 20.8:

- 122 mm hb i armaty - 1,3 jo,

- 152 mm hba - 1,5 jo,

- BM-14 - 1,2 jo,

- moździerzy - 1,0 jo,

- 85 mm armat i SPG-9 - 0,8 jo,

- PPK - 1,5 jo.

Pierwsze uzupełnienie zapasów amunicji nastąpi do godz. 6.00 20.8.

5. Bateria dowodzenia szefa AD - w marszu czołem KRA - JENKA /0832/.

Komunikaty meteorologiczne opracowywane są w oparciu o etatową i przydzieloną dywizji stację meteorologiczną nr 42 rozwiniętą ptn. ZAKRZEWO /2242/.

x

x

x

W oparciu o sytuację taktyczną należy ustalić zadania 5 drt i artylerii dywizji zgodne z ich możliwościami; dokonać /w razie potrzeby/ zmian w podporządkowaniu artylerii; zaplanować manewr 5 drt i artylerii dywizji.

IV. SYTUACJA INŻYNIERYJNA 5 DZ

1. Sytuacja pododdziałów wojsk inżynieryjnych o godz. 1.00 20.8 przedstawia się następująco:

- 5 bsap /bez ksap i kid/ odbywa marsz do rejonu ptd. zach. ZAKRZEWO /2042/;
- ksap 5 bsap /bez plmin/ po przygotowaniu do zniszczenia węzłów dróg RADAWNICA /2132/, ZŁOTÓW /1634/ i Jastrowskiej Zapory Wodnej /2224/ przegrupowuje się w rejon ptd. zach. ZAKRZEWO;
- pl min - OZap 5 DZ po zaminowaniu przesmyku między jeziorami ZALESKIE /1634/ dochodzi do m. ZŁOTÓW;
- kid /OZR/ utrzymuje most na rz. GWDA w rej. TAR-NÓWKA /1420/.

2. Stan ważniejszych środków w oddziałach 5 DZ pokazuje poniższa tabela:

Oddziały i pododdziały	Miny /szt./			MW /kg/	Zestaw 64 /kpl./	Ład.wydł. UZ-2 /kpl./	ZWD
	ppanc	ppiech	sygnaliz. i oświetl.				
13 pz	450	250	40	400	20	130	6
14 pz	450	200	40	450	20	130	6
15 pz	500	180	40	550	20	125	6
5 poz	430	-	70	200	25	200	10
5 bsap	2600	500	200	1600	6	250	13
5 bzaop	300	1000	100	2000	100	20	-

1/ w tym 1/4 min naciągowego działania /POMZ-2M/

2/ w skład kompletu ładunku UZ-2 wchodzi 4 ładunki po 2 miny

3/ kpl. ładunków do zestawów.

3. Z zarządzenia zabezpieczenia inżynieryjnego szefa wojsk inżynieryjnych 1 A szefowi saperów 5 DZ wiadomo, że:

a/ W toku działań główny wysiłek zabezpieczenia inżynieryjnego należy skupić na:

- minowaniu kolejnych rubieży obronnych;
- rozbudowie fortyfikacyjnej rejonów obrony w oparciu o dogodne rubieże terenowe i dominujące punkty terenowe;
- zabezpieczeniu dróg manewru.

b/ Na okres działań dywizji podporządkowuje się:

- bmin 1 ABSap, który do godziny 0.30 20.8 ześrodkowuje się w rejonie ZBOŻE /2066/, /wył/ ZAKRZÓWEK /1862/, leśniczówka DAŁBIE /2062/, oraz 2 k 1 abmi, która przybędzie w rejon zach. ŁOWO /2458/ do godz. 0.30 20.8.

c/ Dla zabezpieczenia działań przydziela się:

- 10 tys. min TM-53;
 - 4500 kg MW;
 - 80 kpl. zestaw WZ 64;
 - 2000 min piech /w tym 1/3 naciągowego działania/.
- Wyżej wymienione środki zostaną dostarczone w dwutrzech rzutach. Pierwszy rzut tych środków /40%/ przybędzie do godziny 2.00 20.8 w rejon wskazany przez szefa saperów dywizji. Pozostałe ilości środków do - starczone zostaną na zapotrzebowanie szefa saperów 5 DZ.

d/ Obiekty i urządzenia drogowe należy niszczyć po uprzednim uzgodnieniu z szefem wojsk inżynieryjnych 1 A.

V. SYTUACJA TYŁOWA 5 DZ

1.

1. Z przesłanych meldunków wynika, że sytuacja tyłowa 5 DZ o godz. 0.30 20.8 przedstawia się następująco:

a/ Oddziały i pododdziały tyłowe rozmieszczają się w sposób pokazany na szkicu położenia wojsk własnych i nieprzyjaciela.

b/ Oddziały posiadają następujące stany zapasów materiałowych:

Nazwa oddziału	Amunicja								MPS		Żywność	
	strzelecka	strzel. pokł.	moźdz.	art.	raket.	PPK	plot	czołg.	benz. smary	olej napęd.	"w"	"g"
13 pz	0,7	1,2	0,7	0,8		1,5	1,3	1,1	1,2	1,3	3	1
14 pz	0,6	1,0	0,5	0,7		1,2	1,1	1,0	0,7	0,9	3	1
15 pz	0,5	0,8	0,6	0,5		1,0	0,8	0,7	0,8	1,0	3	1
5 pcz	0,3	0,5					0,7	0,4	0,9	0,7	3	1
5 pa	0,6			0,7					0,7	0,9	3	1
5 prplot	0,5						0,8		0,7	0,8	3	1
5 dar	0,6				0,6				0,7		2	1
Pozostałe	0,7	0,9		0,6		1,0	0,7	0,6	0,8	1,0	2	1

Zapasy wymiennie-naprawczy umundurowania w 15 pz i 5 pcz został zniszczony.

c/ W transporcie 5 batalionu zaopatrzenia znajduje się:

- 12 t amunicji strzeleckiej,
- 23 t amunicji artyleryjskiej,
- 35 t amunicji plot,
- 110 t amunicji czołgowej,
- 35 t benzyny samochodowej,
- 70 t oleju napędowego,
- 35 t żywności "W",
- 7,2 t żywności "S".

d/ Stan techniczny transportu tyłów:

Lp.	Wyszczególnienie	13 pz	14 pz	15 pz	5 pcz	5 pa	5 bz	5 bm	5 brem	pozostałe	Dważl:
1.	Przebieg kilometrów	300	800	850	900	600	700	500	600	600-700	Od ostatniej obsługi techn. nr 1
2.	Ukompletowanie w %	95	80	75	50	85	80	90	70	80-90	Dot. sprzętu i ludzi
3.	Współczynnik gotowości techn.	0,9	0,8	0,85	0,8	0,9	0,8	0,85	0,9	0,8-0,9	

e/ Zgodnie z planem dowozu dywizji do godz. 3.00 20.8 zostanie dowlezione do 5 dar 10 t amunicji raketowej. W drodze do 5 pcz znajduje się 10 samochodów z amunicją czołgową i 4 cysterny z olejem napędowym. 5 paplot brakujące ilości amunicji pobierze z DPZ własnym transportem. Transport z kompanii zaopatrzenia w amunicję zo-

stał skierowany o 20.00 19.8 do RBA. Do dyspozycji szefa saperów wydzielono 20 samochodów STAR 6x6.

f/ W wyniku dotychczasowych walk straty sanitarne dywizji wynoszą 16% stanu osobowego. W pułkowych punktach medycznych czeka na ewakuację:

- 21 porażonych z 14 pz;
- 33 " z 15 pz;
- 12 " z 5 pa;
- 9 " z 5 paplot.

W transporcie 5 pcz w drodze do DPM - 27 porażonych. Z pozostałych oddziałów transport sanitarny 5 bm ewakuje 17 porażonych. W 5 bm znajduje się 115 porażonych, w tej liczbie 84 wymaga natychmiastowej ewakuacji i leczenia specjalistycznego.

II.

1. Na KSD 5 DZ przybył przedstawiciel kwatermistrzostwa 1A i poinformował zastępcę kwatermistrza ds. organizacji i planowania o następujących zamierzeniach:

a/ Do rejonu tyłów 5 DZ przybędzie o godz. 3.00 20.8 transport bzaop z następującymi zapasami:

- 20 t amunicji strzeleckiej,
- 50 t amunicji artyleryjskiej,
- 21 t amunicji raketowej,
- 32 t benzyny samoch. /w beczkach/,
- 40 t oleju napędowego /w beczkach/.

b/ Na brakujące środki materiałowe do wysokości 80% zapasów ruchomych należy złożyć zapotrzebowanie. Odbiór zaopatrzenia z RBA - własnym transportem między godz. 9.00 a 12.00 20.8.

c/ Limit zużycia amunicji w dniu 20.8:

- 0,7 jo amunicji strzeleckiej piechoty,
- 1,2 jo amunicji strzeleckiej pokładowej,
- amunicji moźdz. i art., PPK i raketowej - wg założeń art.
- 1,5 jo amunicji plot,
- 1,5 jo amunicji czołgowej.

d/ Do dyspozycji dowódcy 5 DZ przydziela się do 24.00 21.8 16 mbw. W rejon DPM zostanie skierowany o 6.00 20.8 śmigłowiec Mi-6. Przygotować lądowisko i porażonych do ewakuacji. 5 samochodów sanitarnych z kss - w drodze do DPM.

III.

1. Kwatermistrz 5 DZ z szefem służby zdrowia udał się - na rozkaz dowódcy dywizji na SD o godz. 0.30 20.8.
2. Nieprzyjaciel dotychczas nie stosował broni masowego rażenia. Istnieje stałe zagrożenie użyciem broni jądrowej i chemicznej.
3. Lotnictwo npla prowadzi rozpoznanie ruchu kolumn na armijnej drodze samochodowej nr 3 na odcinku KORONOWO-ŁOBŻENICA.
4. W rejonie lasów tucholskich ptn. KORONOWO stwierdzono aktywną działalność grup dywersyjno-rozpoznawczych.

x

x

x

Na podstawie załączenia i sytuacji tyłowej w roli kwatermistrza 5 DZ należy powziąć decyzję dotyczącą organizacji tyłów i zabezpieczenia materiałowego i medycznego oraz opracować plan zabezpieczenia tyłowego 5 DZ.

Załączniki do części drugiej:

1. Arkusz identyfikacji wojsk nieprzyjaciela.
2. Stan ludzi i sprzętu w wojskach własnych.
3. Schemat ideowy prowadzenia działań opóźniających przez DZ.
4. Położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu o 1.00 20.8.

Wydrukowano w 500 egz.

Egz.nr 1-500 Kanc, Tajna

Wyk.: ONB

Druk: PK,dn.18.10.72 r.

Nr ks. 01224/02715/WW,

Kor. HS.

ARKUSZ IDENTYFIKACJI WOJSK NIEPRZYJACIELA

Korpusy	Dywizje	Brygady	Pododdziały brygadowe	Jednostki dywizyjne	Jednostki korpusne	% strat
1 KA /NZ/	1 DZ	1 BZ	12,13 bpz, 14 bcz, 15 da, 10 kppanc	1 pa 1 dąplot 1 br	150 d "S" 110 dam	40%
		2 BZ	22,23 bpz, 24 bcz, 25 da, 20 kppanc			
		3 BPanc	32 bpz, 33,34 bcz, 35 da, 30 kppanc			
	7 DZ	19 BZ	192,193 bpz, 194 bcz, 195 da, 190 kppanc	7 pa 7 dąplot 7 br		15%
		20 BZ	202,203 bpz, 204 bcz, 205 da, 200 kppanc			
		21 BPanc	212 bpz, 213,214 bcz, 215 da, 210 kppanc			
	3 DPanc	7 BZ	72,73 bpz, 74 bcz, 75 da, 70 kppanc	3 pa 3 dąplot 3 br		20%
		8 BPanc	82 bpz, 83,84 bcz, 85 da, 80 kppanc			
		9 BPanc	92 bpz, 93,94 bcz, 95 da, 90 kppanc			
6 KA /NZ/	6 DZ	16 BZ	162,163 bpz, 164 bcz, 165 da, 160 kppanc	6 pa 6 dąplot 6 br	650 d "S" 610 dam	
		17 BZ	172,173 bpz, 174 bcz, 175 da, 170 kppanc			
		18 BPanc	182 bpz, 183,184 bcz, 185 da, 180 kppanc			
	11 DZ	30 BZ	302,303 bpz, 304 bcz, 305 da, 300 kppanc	11 pa 11 dąplot 11 br		
		31 BZ	312,313 bpz, 314 bcz, 315 da, 310 kppanc			
		33 BPanc	332 bpz, 333,334 bcz, 335 da, 330 kppanc			
		100 pcz	101, 102 bcz			

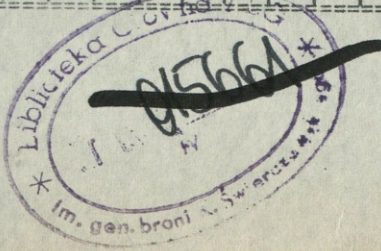
Załącznik nr 2 do części drugiej

STAN LUDZI I SPRZĘTU W WOJSKACH WŁASNYCH O GODZ. 1.00 20.8

Odziały i pododdziały	Liczba ludzi	Czołgi		Artyleria do ognia pośredniego						Środki ppanc			Artyleria plot.		Transportery	Wyżubniale rakiet R-70	
		P-55	PT-76	moźdz. 82 mm	moźdz. 120 mm	hb 122 mm	arm. 122 mm	hba 152 mm	BM-14	arm. 85 mm	SPG-9	PPK	arm. 57 mm	ZSU-23			
13 pz	1530	34	3	14	7	5						3	5	8	4	106	
14 pz	1720	37	3	15	8	6						3	6	9	3	112	
15 pz	1340	32	2	13	6	5						2	5	7	3	99	
5 pcz	680	67	3												4	18	
5 pa	775					29	5	10									
5 p dar	200																
5 prt	150																3
5 dappanc	200													7			5
5 paplot	480														19		
5 br	240																10
pozostale pododdziały 5 DZ	1485																22
Razem 5 DZ	8800	170	21	42	21	45	5	10	10	10	14	16	31	19	14	372	3
1/1 ABAA	230							16									
2/1 ABAA	225							16									
1 apappanc	810															45	

Województwo

62
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbroi i Sprzętu
nr ewid. *1398116*

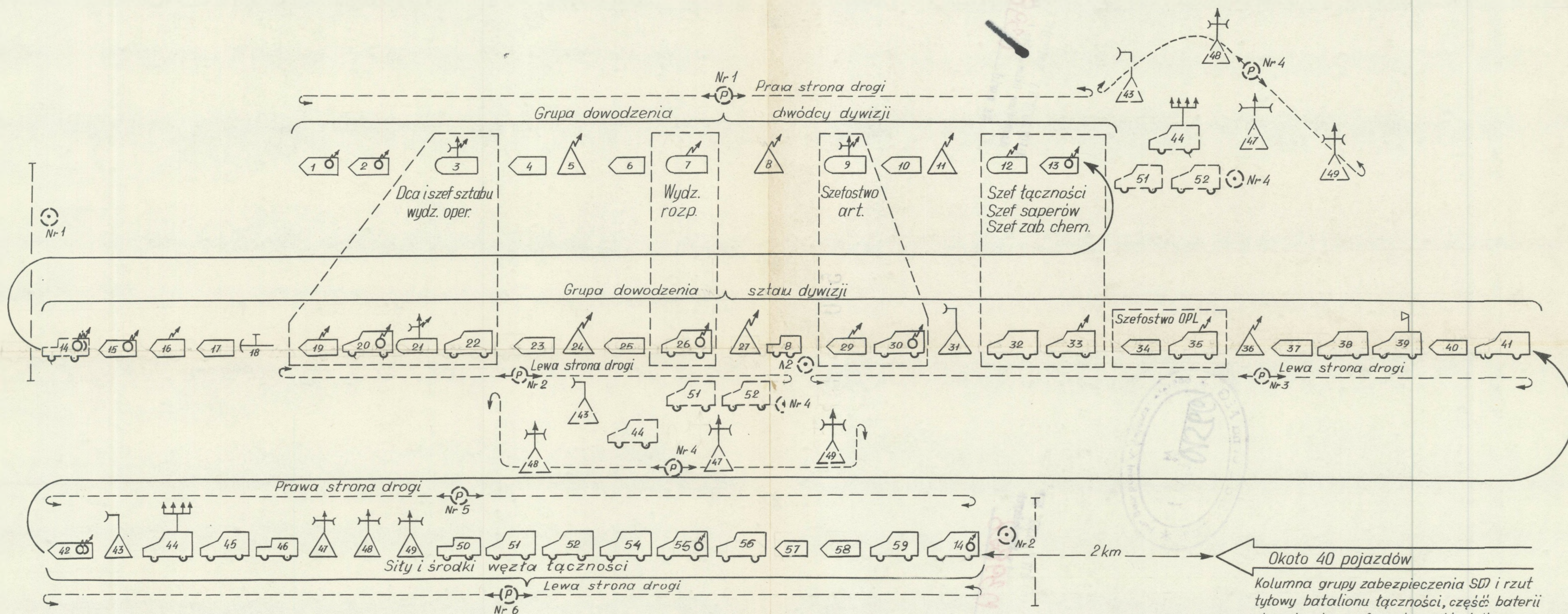
SCHEMAT UGRUPOWANIA KOLUMNY MARSZOWEJ SD 4DZ

(z wykazaniem rozmieszczenia pojazdów podczas pracy SD na dłuższym przystanku)

Załącznik nr 7 do części pierwszej

TAJNE

Egz. Nr.
Nr ks. 02717/WWI

Okolo 40 pojazdów
Kolumna grupy zabezpieczenia SD i rzut tyłowy batalionu łączności, część baterii dowodzenia szefa art., część plutonu dowodzenia szefa OPL, naziemny rzut eskadry śmigłowców.

Legenda

1. Linia przerywaną uwidoczniło rozmieszczenie pojazdów grup dowodzenia dowódcy i sztabu dywizji oraz węzła łączności podczas pracy SD na dłuższym przystanku.
2. Granice odcinków patrolowania stanowią jednocześnie granice sektorów obrony.

Wykonano 500 egz.
Egz. Nr. 1-500 Kanc. Tajna AS6
Opracował: ON
Drukarnia AS6-Nr 2. 100871/WW
Rys. J. G. dn. 30. 08. 1972 r.

SCHEMAT IDEOWY PROWADZENIA DZIAŁAŃ OPÓŹNIAJĄCYCH PRZEZ DZ

Załącznik nr 3 do części drugiej ZT nr 4/67

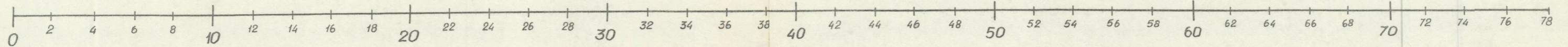
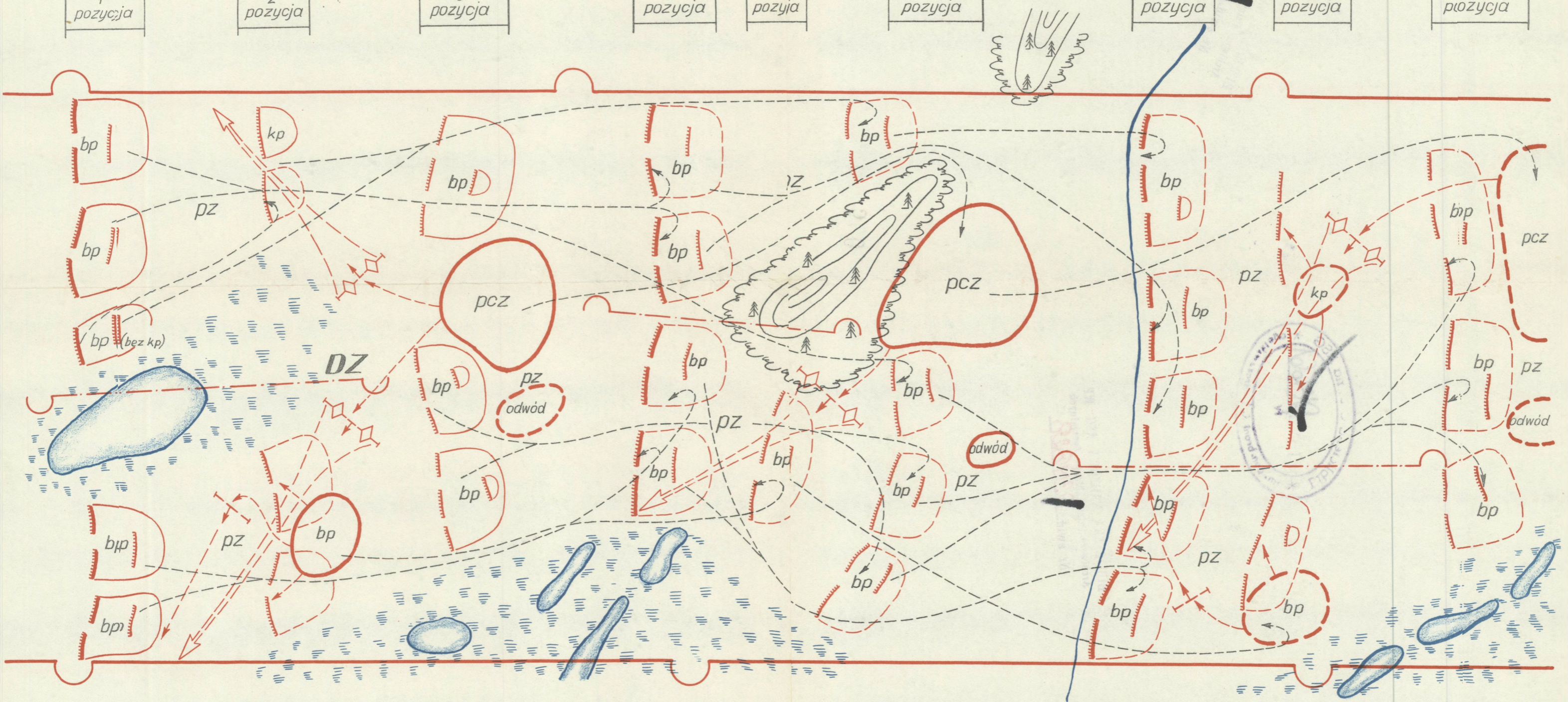
TAJNE

Egz. Nr.
Nr ks. 02720/W.W.

I RUBIEŻ OPÓŹNIENIA		
1 pozycja	2 pozycja	3 pozycja

II RUBIEŻ OPÓŹNIENIA		
1 pozycja	2 pozycja	3 pozycja

RUBIEŻ OSTATECZNEGO OPORU		
1 pozycja	2 pozycja	3 pozycja

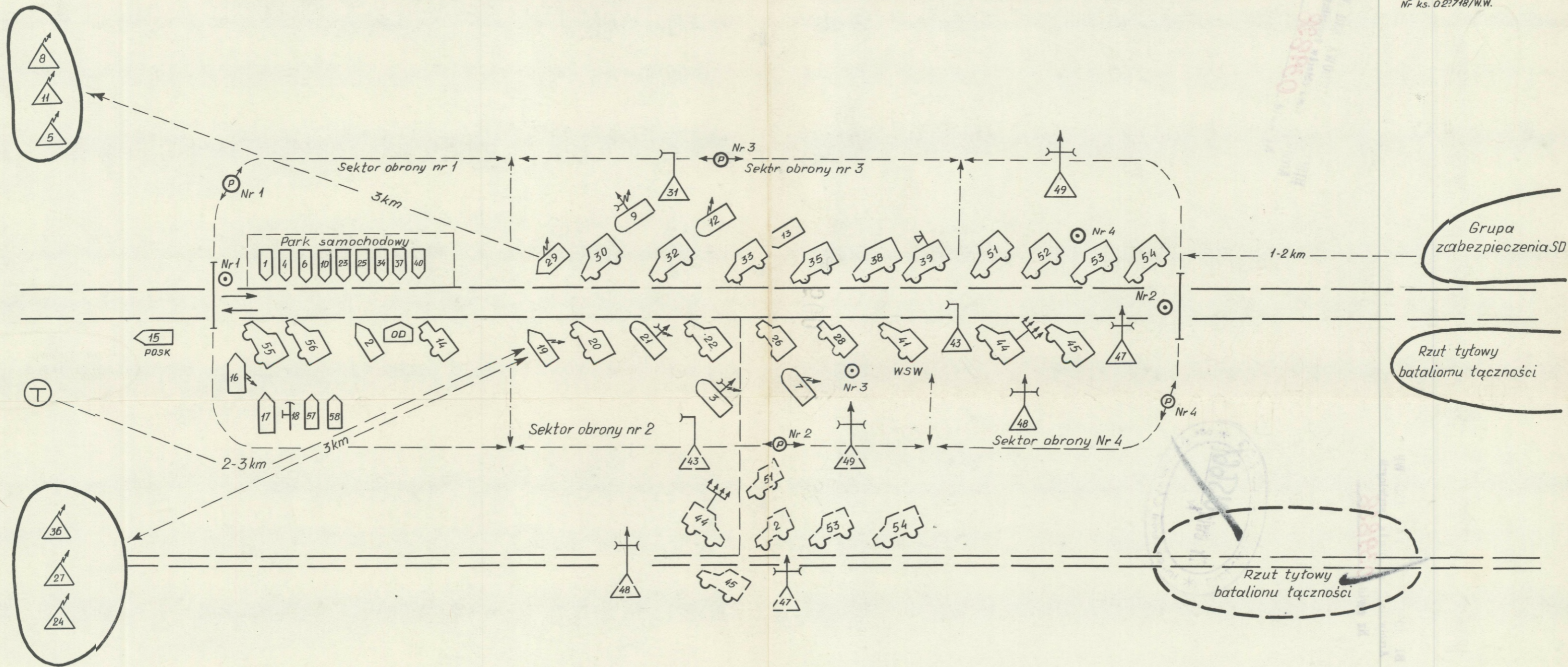
Wykonano 500 egz.
Egz nr 1-500, Kaanc. Tajna ASG
Opracował: ON
Drukarnia ASG - Nr z. /2720/W.W.
Rys. J. G. dn. 1.08.1972r.

SCHEMAT ROZMIESZCZENIA ELEMENTÓW SD 4DZ W WARUNKACH PEŁNEGO ROZWINIĘCIA

Załącznik nr 3 do części pierwszej

TAJNE

Egz. Nr.
Nr ks. 02718/WW.

Legenda

1. W przypadku istnienia bocznej drogi (duktu) równoległej lub prostopadłej do głównej wzdłuż której rozmieszcza się grupa dowodzenia SD, węzeł łączności i rzut tyłowy batalionu łączności rozmieszcza się na drodze bocznej. (na schemacie oznaczono linią przerywaną).
2. Granice sektorów obrony stanowią jednocześnie granice odcinków ochraniających przez patrole ruchome.

Wykonano 500 egz.
Egz. Nr 1-500 Kancel. Tajna ASB
Opracował: DN
Drukarnia ASB - Nr z. /02718/WW
Rys. J.G. dn. 28.08.1972 r.

3 DPanc

30pz, 31, 32, 33pz

do poz. nr 02715/WW

33pz

3 DPanc

32pz

CZŁUCHÓW

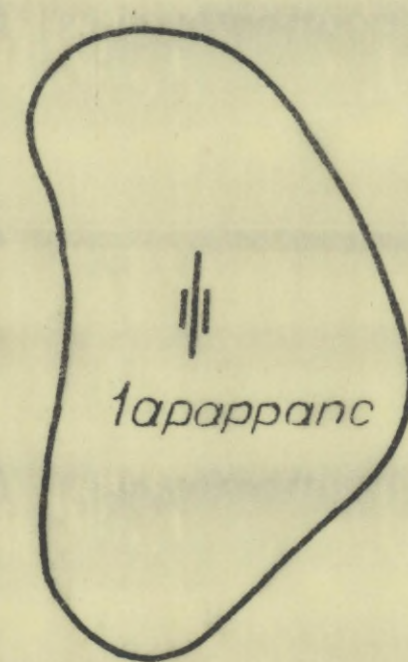
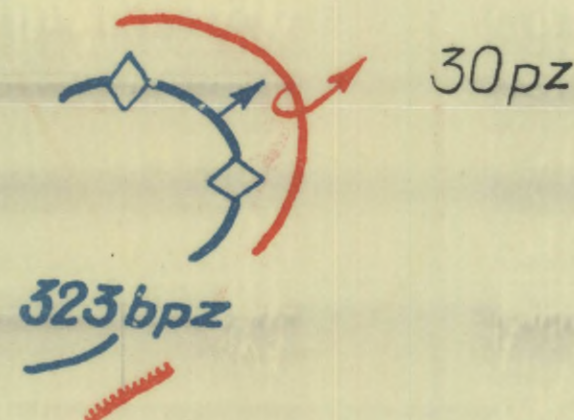
210

OBSzF-2'

1A KSD

1A

RBA 1A

15+

15pz

Tyły 15pz

15pz

1/5pa

5bsap

15pz

13pz

2k
tabmi

bmin 1ABSap

16

5DZ

13, 14, 15pz, 5pz

2/1ABAA

5dappanc

5DZ

1bs 5drt

5DZ

5DZ KSD

5DZ

5drt (bez 1bs)

14bcz

(bez 2 i 3 kcz)

1/14pz

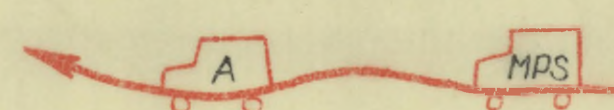
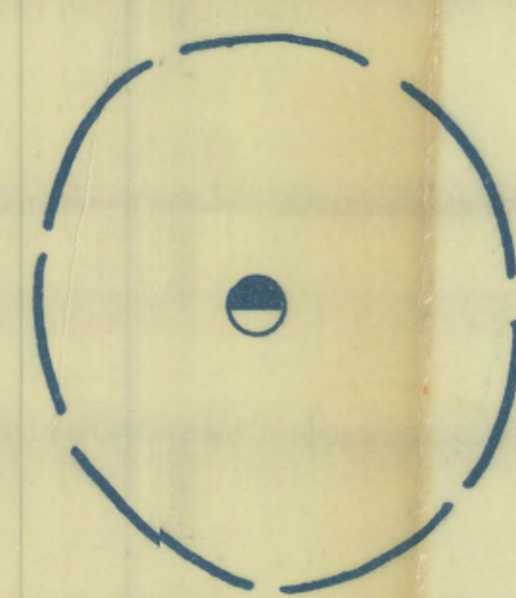
KORONOWO

		50
		48
		46
02	04	06

808882

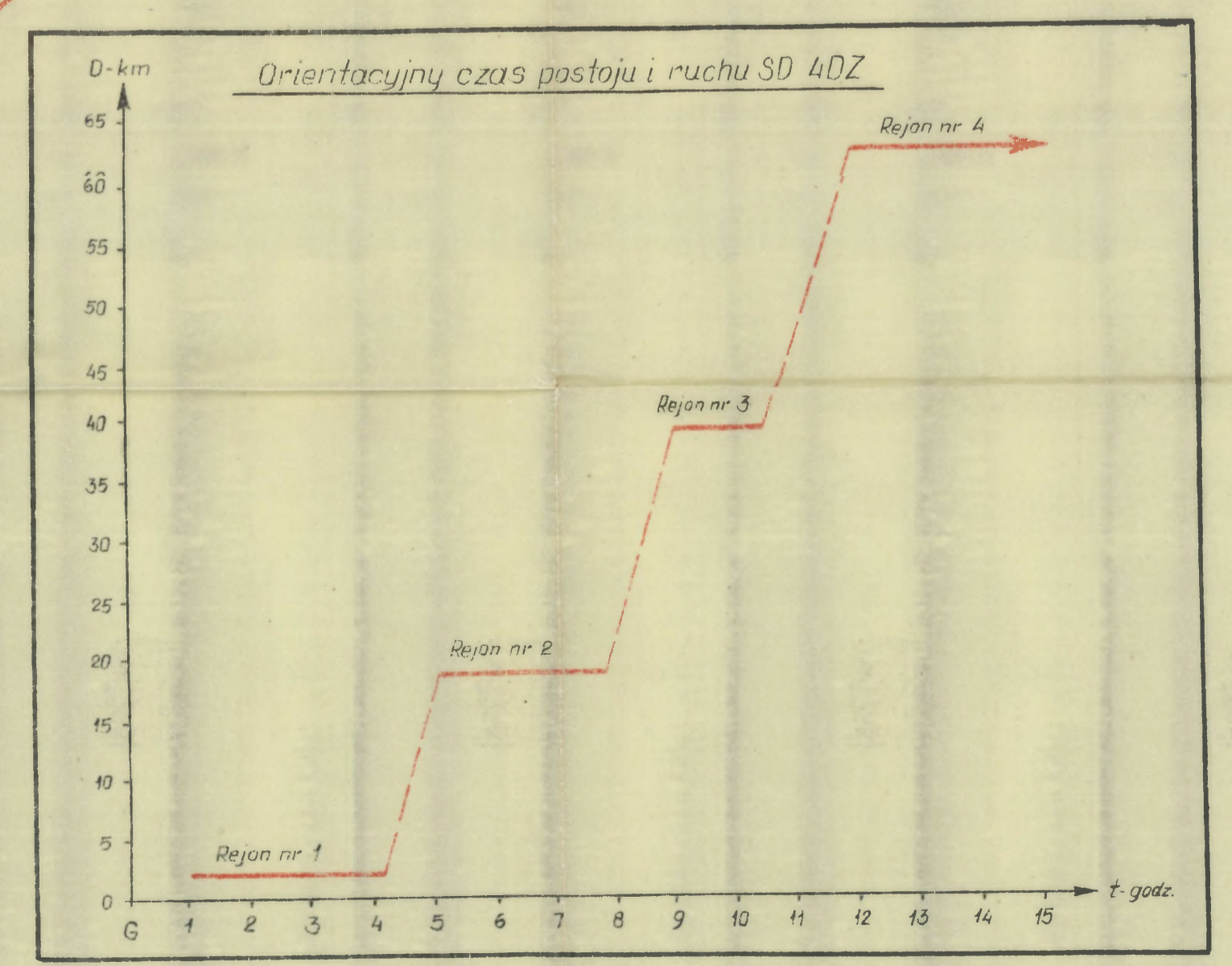
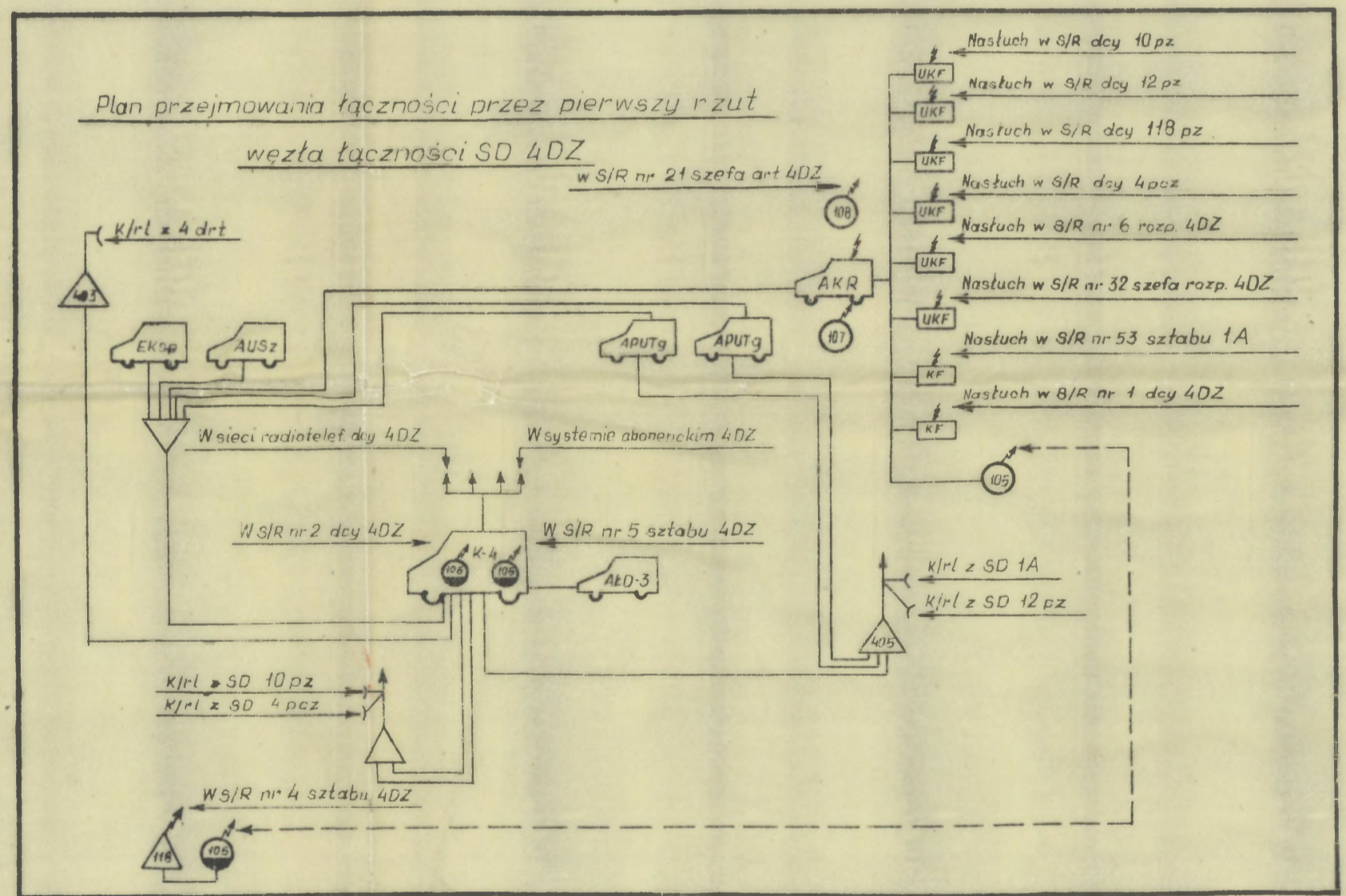
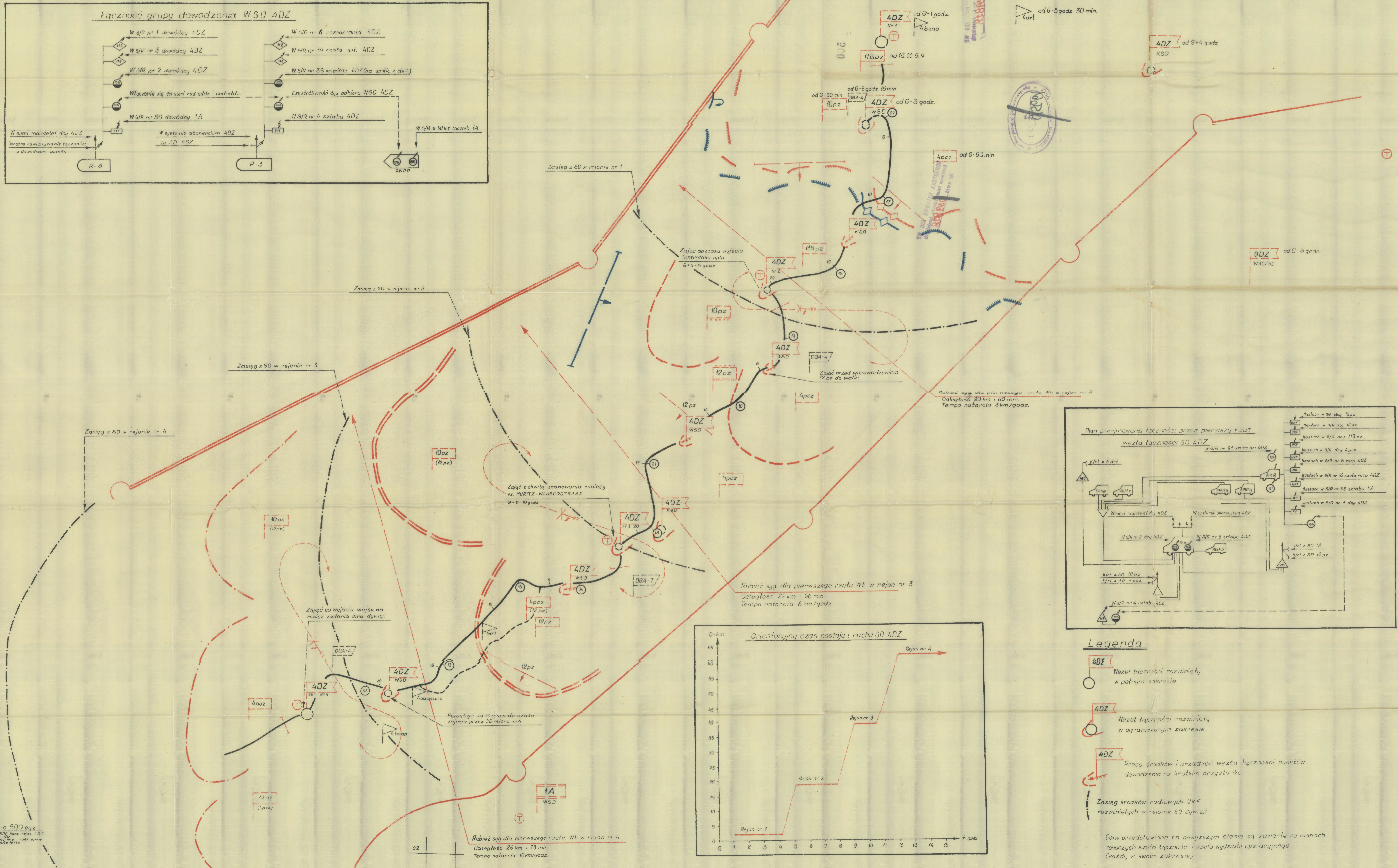
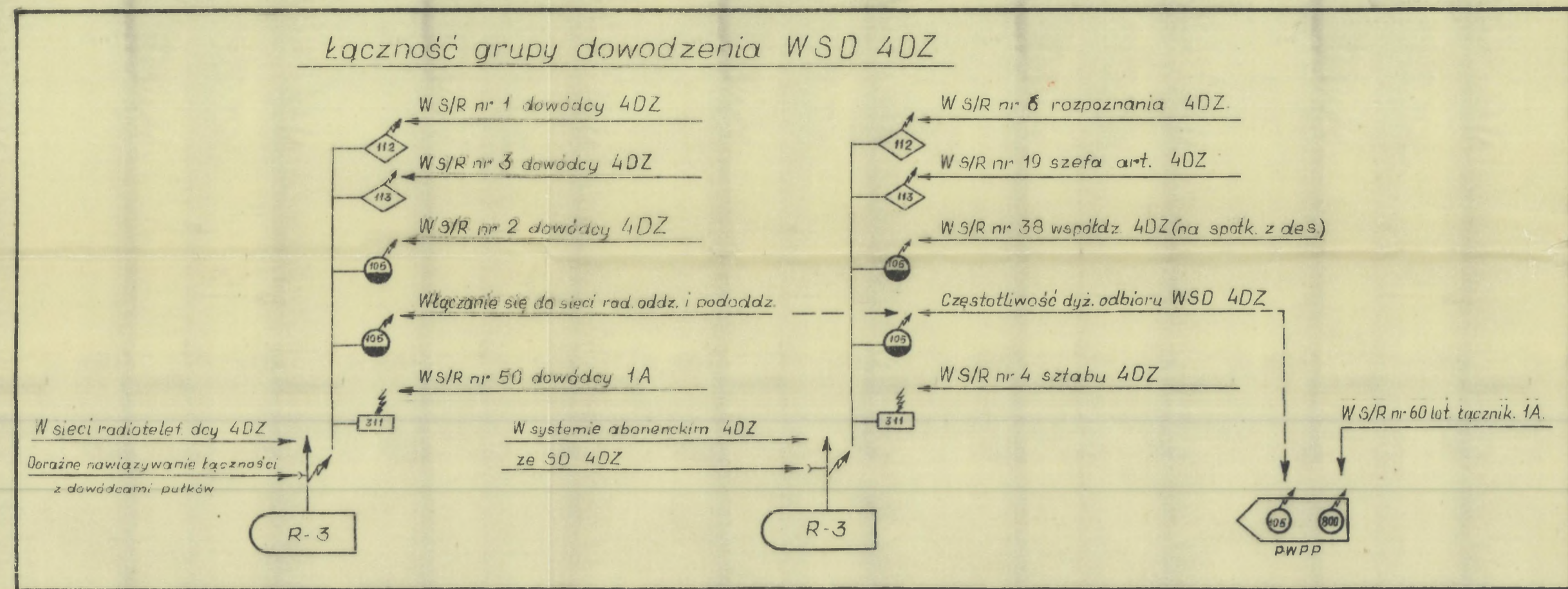
808882

PLAN PRZESUNIĘCIA PUNKTÓW DOWODZENIA I WĘZŁÓW ŁĄCZNOŚCI W NATARCIU 4DZ

Mapa 1:1000 000

12 wz od 6+2 godz. 30 min.
Załącznik nr 12 do części pierwszej
TAJNE
Egz. Nr.
Nr ka 02710/W.W.
26 28
64
62

- Legenda**
- 4DZ Węzeł łączności rozwinięty w pełnym zakresie
 - 4DZ Węzeł łączności rozwinięty w ograniczonym zakresie
 - 4DZ Praca środków i urządzeń węzła łączności punktów dowodzenia na krótkim przystanku
 - Zasięg środków radiowych UKF rozwiniętych w rejonie SD dywizji

Wykonano 500 egz
Egz. Nr. 1 500
Kl. 10 26 159 157

Rubież syg dla pierwszego rzutu WŁ w rejon nr 4
Odległość 26 km - 78 min
Tempo natarcia 10 km/godz.

Dane przedstawione na powyższym planie są zawarte na mapach roboczych szefa łączności i szefa wydzielonej operacyjnej (razdy w swym zakresie)